

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI NA VAROVANA OBMOČJA ZA PROGRAM RAVNANJA Z ODPADKI IN PROGRAM PREPREČEVANJA ODPADKOV

Izvajalec:

d.o.o. Ljubljana

Ljubljana, marec 2022

Naslov projekta: **DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI NA VAROVANA OBMOČJA ZA PROGRAM RAVNANJA Z ODPADKI IN PROGRAM PREPREČEVANJA ODPADKOV - OSNUTEK**

Št. pogodbe: **2550-22-340004**

Skrbnik pogodbe: **Polonca Ojsteršek Zorčič**

Datum izdelave: **januar 2022, marec 2022**

Št. naloge: **1472-22 VO**

Naročnik: **Republika Slovenija
Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana**

Izvajalec: **AQUARIUS d.o.o. Ljubljana
Cesta Andreja Bitenca 68
1000 Ljubljana**

Direktor: **mag. Martin Žerdin**

Odgovorna nosilca: **mag. Martin Žerdin, univ. dipl. biol.
mag. Lea Pačnik, univ. dipl. biol.**

Sodelavci: **dr. Maja Sopotnik, univ. dipl. biol.
Barbara Jerman, univ. dipl. geog. in prof. zgod.
Tilen Erjavec, mag. inž. gozd.
Kristina Rovšek, mag. inž. kraj. arh.**

KAZALO VSEBINE

1	IME IN KRATEK OPIS PROGRAMA.....	1
2	PODATKI O PROGRAMU.....	1
2.1	Celoten prostor ali območje, ki ga program obsega.....	1
2.2	Določitve namenske rabe prostora, njen obseg in usmeritve, razmestitve dejavnosti v prostoru ali prostorske usmeritve in prostorski obseg vseh načrtovanih posegov v naravo.....	3
2.3	Velikost in drugi osnovni podatki o Programu.....	3
2.3.1	Uvrstitev posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja.....	5
2.4	Predvideno obdobje izvajanja programa.....	6
2.5	Potrebe po naravnih virih.....	6
2.6	Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi.....	6
3	PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH.....	8
3.1	Varstveni cilji varovanega območja, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja.....	8
3.2	Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan drugačni režim.....	9
3.2.1	Natura 2000.....	9
3.2.2	Zavarovana območja.....	10
3.2.3	Naravne vrednote.....	11
3.2.4	Ekološko pomembna območja.....	13
3.2.5	Varovalni gozdovi in gozdni rezervati.....	14
3.2.6	Vodovarstvena območja virov pitne vode.....	15
3.2.7	Poplavna, erozijska in plazljiva območja.....	16
3.2.8	Kulturna dediščina.....	18
3.3	Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih, podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oziroma strokovnih podlagah in stopnja upoštevanja plana.....	19
3.3.1	Pravni režimi in varstvene usmeritve.....	19
3.3.2	Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in strokovnih podlag.....	21
3.4	Prikaz območij dejanske rabe prostora.....	21
3.5	Vrste in habitatni tipi, za katere so bila območja Natura 2000 določena, vključno s podatki navedenimi v SDF obrazcu za podatke o Natura 2000 območjih.....	21
3.6	Načrti za upravljanje varovanih območij narave in usmeritve, ki izhajajo iz njih.....	22
3.7	Opis obstoječega izhodiščnega stanja varovanih območij narave.....	22
3.8	Ključne značilnosti habitatov ali vrst na območju.....	26
3.9	Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj na ključne habitate ali vrste na območju.....	26
4	PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH IN NJIHOVI PRESOJI.....	30
4.1	Opredelitev ugotovljenih škodljivih vplivov posega v naravo na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi... ..	30
4.1.1	Program preprečevanja nastajanja odpadkov.....	40
4.1.2	Presoja na varstvene cilje varovanih območij.....	40
4.2	Ugotovitve v primeru preveritve alternativnih rešitev, navedba preverjenih rešitev in razlogi za izbor predlagane rešitve.....	40
4.3	Razlaga o možnosti omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa.....	41
4.4	Določitev časovnega okvirja izvedbe omilitvenih ukrepov, navedba nosilcev njihove izvedbe in način spremljanja uspešnosti izvedenih omilitvenih ukrepov.....	41
4.5	Navedba morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vpliva na bodoče stanje območja.....	42
5	NAVEDBA O VIRIH PODATKOV OZIROMA NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ.....	43
5.1	Literatura in drugi viri.....	43

5.2	Zakonodaja	44
5.3	Uporabljene metode	45
6	NAVEDBE O IZDELOVALCIH POROČILA IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH.....	46

1 IME IN KRATEK OPIS PROGRAMA

V Okoljskem poročilu je izvedena celovita presoja vplivov na okolje za Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov, ki so ju kot skupen dokument pripravili na Ministrstvu za okolje in prostor (marec 2022).

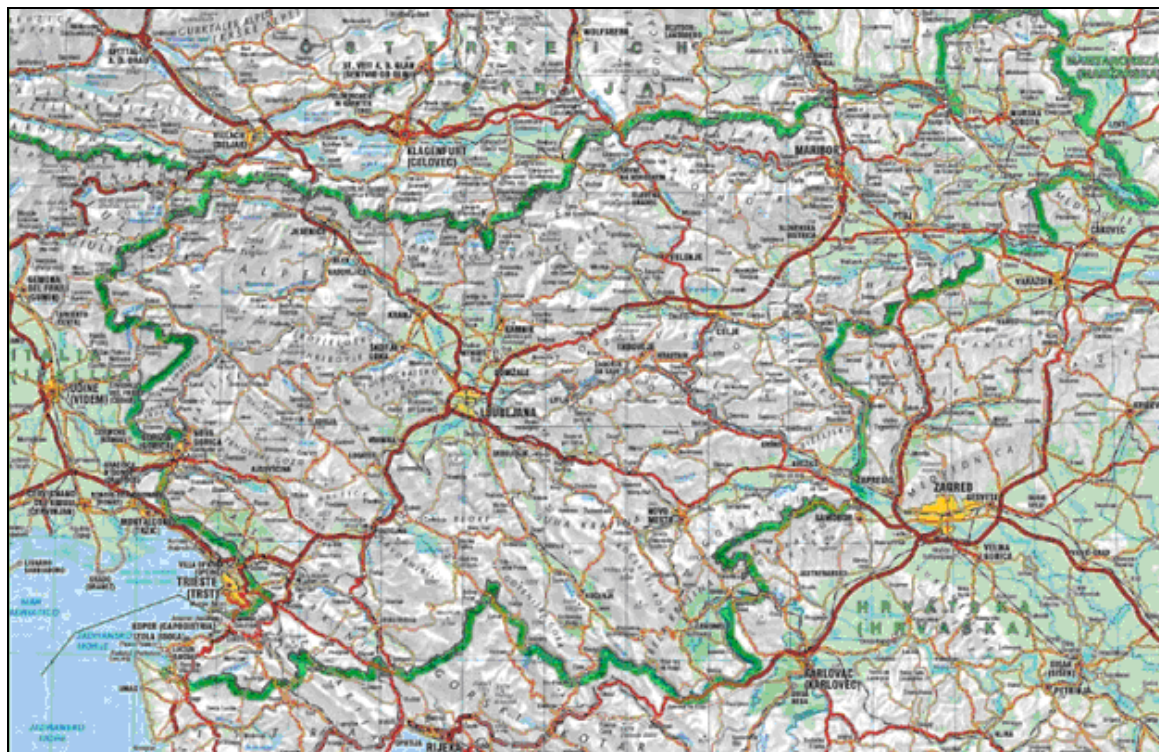
Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov se uvrščata med programe, ki imajo pomemben vpliv na okolje, zato je treba v skladu z Direktivo 2001/42/ES o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje, pred njunim sprejemom, v postopku celovite presoje vplivov na okolje presoditi posledice vplivov in se opredeliti do tistih, ki so zaradi vplivov na okolje ter neskladnosti z okoljskimi cilji nesprejemljivi. Direktiva 2001/42/ES od držav članic zahteva, da se opredelijo in posvetujejo tudi o čezmejnih učinkih načrtovanja planov in programov.

Za Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov je treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. V okviru postopka je treba izvesti tudi presojo sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave in izdelati Dodatek za varovana območja.

2 PODATKI O PROGRAMU

2.1 Celoten prostor ali območje, ki ga program obsega

Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov se nanašata na območje Republike Slovenije. Slovenija je z 20.273 km² površine ena manjših evropskih držav. Na severu meji na Avstrijo (dolžina meje 324 km), na zahodu na Italijo (235 km), na severovzhodu na Madžarsko (102 km) in na jugu in jugovzhodu na Hrvaško (546 km). Slovenska obala Jadranskega morja na jugozahodu je dolga 47 km.

Slika 1: Obseg Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov - Republika Slovenija (vir: Predstavitev Slovenije, MOP-ARSO, 2015)

Slovenski prostor je prepoznaven po veliki reliefni razgibanosti, raznovrstni kulturni krajini, stavbeni in naselbinski dediščini, ter bogatih in raznolikih naravnih sistemih. Slovenija leži na stiku štirih velikih reliefnih enot: Alp, Dinarskega gorovja, kotanje Jadranskega morja in Panonske kotline. Njen relief je zato zelo razgiban, sestavlja ga veliko različnih tipov (kraški, rečno denudacijski, obalni in antropogeni relief; ravnine, gričevja, hribovja, gorovja, nizke in visoke planote). Skoraj 90 odstotkov površine leži na nadmorski višini nad 300 m, ravninska območja v obliki sklenjenih dolin in kotlin pa predstavljajo le slabih 20 odstotkov vsega ozemlja. Povprečna višina Slovenije je 557 m (min-max = 0-2864 m). Območja z najvišjimi nadmorskimi višinami so na severozahodu (Julijske Alpe, Karavanke, Kamniško-Savinjske Alpe), z najnižjimi pa ob obali in na vzhodu, kjer so panonske ravnine. V Sloveniji je največ južnih leg (15,2 % površine) in najmanj severozahodnih (9,5 %). To je predvsem posledica slemenitev v Sloveniji. Od leg in naklonov je odvisen tudi tip vegetacije in njena gostota, gostota naselij in število prebivalcev. V nekaterih slovenskih pokrajinah je ekspozicija tako pomembna prvina, da narekuje celo zunanjo podobo krajine. V hribovitem svetu so zato domačije in obdelovalne površine na prisojnih legah, gozd pa na osojnih. Podobno je tudi v gričevjih panonskega in sredozemskega sveta, kjer so na prisojnih pobočjih vinogradi.

Slovenija leži v zmerni zemljepisni širini razmeroma blizu Atlantika in na prehodu med Sredozemljem in Evrazijo. To in precejšnja višinska razčlenjenost vplivata na značilnosti podnebja pri nas. Visokogorje ima gorsko podnebje, preostali del Slovenije pa zmerno toplo vlažno podnebje, ki ga delimo na submediteransko in zmerno celinsko. Osrednja Slovenija je prehodno območje med tema dvema tipoma podnebja. V prostorski razporeditvi letnih padavin obstajajo velike razlike. Količina padavin se zmanjšuje od zahoda proti vzhodu. Na Z in JZ pade več kot 2500 mm padavin letno, ta območja sodijo med najbolj namočena v Evropi. Najmanj padavin je ob meji z Madžarsko (manj kot 900 mm). Kraji v bližini morja dobijo največ padavin jeseni, kraji v SV Sloveniji pa poleti, slednji predvsem v obliki ploh in neviht s točo in močnim vetrom. Temperatura zraka se med letom značilno spreminja. Najvišja je julija in najnižja januarja, v visokogorju pa februarja. Zaradi velikih sezonskih razlik v osončenosti je za Slovenijo značilen velik temperaturni razpon. V sredozemskem svetu na temperaturo zraka vpliva tudi morje, ki blaži temperaturne razlike. Največje razlike med sezonskimi temperaturami so v SV Sloveniji, kjer je vpliv celinskega podnebja največji.

Razmeroma neugodne, a pestre naravne razmere neposredno vplivajo na razpršeno poselitev in veliko število majhnih naselij, specifično strukturo rabe zemljišč, visoko stopnjo naravne in biotske raznovrstnosti, kulturno raznovrstnost, bogastvo površinskih in podzemnih voda ter raznolikost kulturne krajine.

Slovenija se s približno 2 milijonoma prebivalcev in gostoto poseljenosti 99 prebivalcev/km² uvršča med relativno redko poseljene države članice. Za poselitveni vzorec je značilna zgoščena poselitev dolinskih (ravninskih) delov, kjer na slabih 20 odstotkih ozemlja živi skoraj 60 odstotkov vsega prebivalstva. V hribovitem predalpskem ter dinarsko - kraškem svetu je poselitev redka, prevladujejo manjša razpršena naselja, kjer se prebivalstvo stara. Podobno pa velja tudi za območja ob državni meji.

Upravno organizacijo Slovenije sestavljajo strukture na dveh ravneh: na nacionalni oziroma državni in na lokalni ravni. Osnovna enota lokalne samouprave je občina. V Sloveniji je trenutno 212 občin. Slovenija se uvršča v krog držav članic EU z nadpovprečnim deležem podeželskih območij. Podeželje je izjemno raznolik in prostorsko obsežen zemeljski predel, ki v svojem bistvu vključuje vsa zunaj mestna območja. Na območjih prepletanj podeželja z mesti prihaja do svojevrstnih prostorskih, gospodarskih, socialnih in fiziognomskih potez. Nekateri skupni lastnosti podeželja so manjša gostota poseljenosti, zaradi odseljavanja mladih manjša ali celo negativna rast prebivalstva, preprostejša socialna razslojenost, pri čemer so medsebojni stiki med ljudmi pogostejši in pristnejši, prevladujoča kmetijska in gozdarska dejavnost, kar še ne pomeni, da kmečko prebivalstvo tudi številčno prevladuje, ter manjša in bolj razpršena naselja. Podeželje je tudi območje bolj ali manj neokrnjene narave, kjer ima življenjski prostor večina prstoživečih živali in rastlin.

2.2 Določitve namenske rabe prostora, njen obseg in usmeritve, razmestitve dejavnosti v prostoru ali prostorske usmeritve in prostorski obseg vseh načrtovanih posegov v naravo

Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov se presojata na nivoju države. Enovit prikaz namenske rabe prostora na nivoju države ne obstaja. Ker v poročilu obravnavamo celotno Slovenijo, v spodnjem besedilu povzemamo značilnosti določitve in prikaza namenske rabe prostora.

Krovni dokumenti, ki usmerjajo prostorski razvoj Slovenije in rabo prostora, so:

- Zakon o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3);
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Uradni list RS, št. 122/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3);
- Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij (Uradni list RS, št. 99/07);
- Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta (Uradni list RS, št. 99/07, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3);
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3).

Namenska raba se določa na nivoju občin s planom. Območja osnovne namenske rabe prostora se opredelijo glede na fizične lastnosti prostora in predvideno namembnost določenega prostora. Območja osnovne namenske rabe prostora se lahko delijo na površine podrobnejše namenske rabe, ki vključujejo tudi površine, namenjene javnemu dobremu. V prostorskih sestavinah se grafično prikažejo tudi območja varovanj in omejitev. Določitev namenske rabe na nivoju presoje programov z vidika varovanih območij ni relevantna.

2.3 Velikost in drugi osnovni podatki o Programu

Ministrstvo za okolje in prostor je marca 2022 kot skupen dokument pripravilo Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov.

Tabela 1: Ključna dejstva o presojanem Programu

Odgovornost:	Ministrstvo za okolje in prostor
Ime programa:	Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije
Datum izdelave:	V9.5, 10. 3. 2022
Cilji Programa:	<p><i>Program ravnanja z odpadki:</i></p> <p>na podlagi analize trenutnega stanja na področju ravnanja z odpadki na ozemlju RS določiti ukrepe za izboljšanje okoljsko sprejemljive priprave za ponovno uporabo, recikliranja, predelave in odstranjevanja odpadkov, ter podati oceno, kako bo Program v pomoč pri izvajanju ciljev in določb Direktive 2008/98/ES.</p> <p><i>Program preprečevanja odpadkov:</i></p> <p>na podlagi ocene o uporabnosti ukrepov iz Direktive 2008/98/ES in drugih primernih ukrepov določiti cilje in ukrepe preprečevanja nastajanja odpadkov z namenom, da se prekine povezava med gospodarsko rastjo in vplivi na okolje, povezanimi z nastajanjem odpadkov.</p>
Razlog za pripravo:	Izpolnjevanje obveznosti držav članic, da oblikujejo načrte ravnanja z odpadki in

	programe preprečevanja nastajanja odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES
Predmet:	Izvajanje ukrepov evropske politike preprečevanja nastajanja in ravnanja z odpadki
Obdobje načrtovanja:	2035
Območje:	Republika Slovenija

CILJI PROGRAMA RAVNANJA Z ODPADKI

Splošni cilji politike, ki jo opredeljuje *Program ravnanja z odpadki*, so:

- **1. splošni cilj:** preprečiti ali zmanjšati škodljive vplive nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi,
- **2. splošni cilj:** za uresničitev družbe recikliranja z visoko stopnjo učinkovitosti uporabe naravnih virov zagotoviti, da se za ravnanje z odpadki uporablja prednostni vrstni red preprečevanja odpadkov in ravnanja z njimi v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki,
- **3. splošni cilj:** zagotoviti samozadostnost Slovenije pri predelavi in odstranjevanju odpadkov ob upoštevanju možnosti sodelovanja z drugimi državami članicami zaradi potreb po specializiranih napravah za obdelavo nekaterih vrst odpadkov.

Posebni cilji politike, ki jo opredeljuje *Program ravnanja z odpadki*, so:

- 1. posebni cilj:** zagotoviti za komunalne odpadke izpolnjevanje količinskih ciljev zbiranja, ponovne uporabe, predelave in odstranjevanja komunalnih odpadkov, določenih z zakonodajo Skupnosti,
- 2. posebni cilj:** zagotoviti samozadostnost predelave komunalnih odpadkov in predvsem samozadostnost-termične predelave ostankov obdelave nerekiclabilnih komunalnih odpadkov,
- 3. posebni cilj:** pri ravnanju z gradbenimi odpadki slediti ciljem krožnega gospodarstva tako, da se bo od leta 2020 najmanj 70 % njihove količine pripravilo za ponovno uporabo, recikliranje in snovno predelavo, za zemeljske izkope pa zagotoviti višjo stopnjo uporabnosti s predpisanimi merili za preglednejšo razvrščanje zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku,
- 4. posebni cilj:** zagotoviti ravnanje z rudarskimi odpadki v skladu z zakonodajo Skupnosti in pripraviti sanacijske ukrepe za odpravo škodljivih vplivov rudarjenja na območju Mežiške doline,
- 5. posebni cilj:** z urejenim in transparentnim ravnanjem z odpadki, ki vsebujejo azbest, zagotoviti, da se do konca leta 2030 varno odstrani večina odpadkov, ki vsebujejo azbest,
- 6. posebni cilj:** za uporabo komposta v kmetijstvu zagotoviti enake pogoje, kot so v drugih državah članicah, in s tem zagotoviti večjo stopnjo recikliranja biološko razgradljivih odpadkov,
- 7. posebni cilj:** zagotoviti večjo učinkovitost in transparentnost izvajanja sistemov proizvajalčeve razširjene odgovornosti,
- 8. posebni cilj:** urediti ukrepanje pri sanaciji onesnaženih območij in način sanacijskega ukrepanja.

CILJI PROGRAMA RAVNANJA Z ODPADKI

Namen Programa preprečevanja odpadkov je sprejetje učinkovitih ukrepov, ki bodo zmanjšali nastajanje odpadkov s tem pa tudi porabo naravnih virov in onesnaževanje okolja. Splošni cilji Programa preprečevanja odpadkov je »zmanjšanje nastajanje odpadkov in s tem porabe naravnih virov ter onesnaževanja okolja«.

Podcilji Programa preprečevanja odpadkov pa so:

- 1. podcilj:** Preprečevanje nastajanja odpadkov v gospodinjstvih
- 2. podcilj:** Preprečevanje odpadkov v gospodinjstvih - plastične vrečke
- 3. podcilj:** Preprečevanje odpadkov – »odpadna hrana«
- 4. podcilj:** Ponovna uporaba – ukrepi za preprečevanje OEEO
- 5. podcilj:** Preprečevanje nekaterih odpadkov iz plastike iz proizvodov za enkratno uporabo in preprečevanje smetenja – pogledati tudi v poglavju

6. podcilj: Preprečevanje kosovnih odpadkov

7. podcilj: Preprečevanje tekstilnih odpadkov in odpadnih oblačil

8. podcilj: Preprečevanje odpadkov v javnem sektorju (MOP)

2.3.1 Uvrstitev posegov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja

V spodnji tabeli je izpis podatkov iz Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov v naravo na varovana območja, priloga 1 (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11; v nadaljevanju *Pravilnik*), in sicer priloge 2, poglavja X, ki obravnava okoljsko infrastrukturo. Ta je razdeljena v štiri tipe okoljske infrastrukture:

- podzemni vodi (vodovod, plinovod, kanalizacijska cev, telefonski kabel itd.)
- zbirna mesta za odpadni material in odlagališča odpadkov,
- nestanovanjske stavbe (npr. upravne stavbe objektov MBO),
- čistilne naprave.

Podzemni vodi in čistilne naprave niso predmet obravnavanega programa, v spodnji tabeli sta zato opisa samo za preostali dve kategoriji.

Sanacija onesnaženih območij v Pravilniku ni omenjena, vplivna območja pa so določena za primer sanacije opuščenih pridobivalnih in raziskovalnih prostorov mineralnih surovin (poglavje XIII).

Tabela 2: Posegi v Programu ravnanja z odpadki in Programu preprečevanja odpadkov po Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Opomba	Območje neposrednega vpliva (m)	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva (m)
Poglavje X: OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE					
Ureditev zbirnega mesta za odpadni material (smetišča, deponije in ekološki otoki) in odlagališča odpadkov	VSE SKUPINE	0	50	rjavi medved	500
Gradnja nove nestanovanjske stavbe, razen nestanovanjskih stavb iz Poglavja II.	VSE SKUPINE	0	20	0	0
Poglavje XIII: OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN					
Sanacija opuščenih pridobivalnih in raziskovalnih prostorov mineralnih surovin	gozdni habitatni tipi, dvoživke	0	30	0	0

V Programu so obravnavane naprave za obdelavo odpadkov:

Naprave za predelavo

- Naprave za fizikalno kemijsko obdelavo odpadkov
- Naprave za specifično obdelavo odpadkov
- Naprave za obdelavo OEEO
- Naprave za obdelavo odpadnih kovin
- Naprave za obdelavo gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja
- Naprave za ravnanje z odpadki iz rudarjenja
- Naprave za mehansko biološko obdelavo odpadkov
- Naprave za aerobno biološko obdelavo odpadkov (kompostarne)
- Naprave za anaerobno biološko obdelavo odpadkov (bioplinarne)

- Naprave za sortiranje ločeno zbranih frakcij odpadkov
- Naprave za predelavo ločeno zbranih frakcij

Naprave za odstranjevanje:

- Sežiganje odpadkov
- Naprave za termično obdelavo odpadkov, ki niso objekti javne infrastrukture

Odlaganje odpadkov

- Komunalna in industrijska odlagališča
- Območja, ki so bila v preteklosti onesnažena zaradi odstranjevanja odpadkov

Nabor naprav za obdelavo odpadkov programa je mnogo širši od nabora infrastrukture, ki naj bi bila obravnavana v Dodatku. Izdelovalci Dodatka zato vse naprave za obdelavo smiselno obravnavamo v sklopu kategorije zbirnih mest in odlagališč odpadkov iz Priloge 2, poglavja X Pravilnika.

2.4 Predvideno obdobje izvajanja programa

Predvideno obdobje izvajanja Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov je do leta 2035.

2.5 Potrebe po naravnih virih

Ukrepi Programa ravnanja z odpadki so v skladu z okoljskim ciljem »ohranitve in izboljšanja kakovosti tal ter prispevanja k trajnostni rabi zemljišč in ohranitvi kmetijskih in gozdnih zemljišč« tako, da se v največjem možnem obsegu:

- preprečuje širjenje območij zasipavanja ali odlaganja odpadkov,
- preprečuje uporabo neustreznih biološko obdelanih odpadkov kot gnojila ter
- pospešuje sanacijske ukrepe na območjih že degradiranih tal.

Izhodišča za načrtovanje ukrepov ravnanja z odpadki Programa so usmerjena k ohranjanju naravnih virov (rudnin, vode, energije, krajine in neonesnaženih tal).

Naprave za obdelavo odpadkov kot naravni vir uporabljajo vodo. Količine na nivoju Programa ni mogoče podati.

2.6 Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi

Z izvajanjem aktivnosti predvidenih s Programom nastajajo emisije v vodo, zrak, emisije hrupa ter svetlobno onesnaževanje.

Emisije v zrak

Izhodišča za načrtovanje ukrepov ravnanja z odpadki iz Programa so usmerjena k zadrževanju emisije onesnaževal v zrak in emisije toplogrednih plinov na čim nižji ravni.

V času obratovanja naprav za obdelavo odpadkov lahko pričakujemo onesnaženje zraka v obliki:

- izpušnih plinov iz transportnih vozil,
- izpušnih plinov iz prometa osebnih vozil,
- odlagališčnih plinov,
- dimnih plinov iz naprav za energetske predelavo gorljivih frakcij odpadkov.

Emisije v tla, površinske in podzemne vode

Izhodišča za načrtovanje ukrepov ravnanja z odpadki iz Programa so usmerjena k zadrževanju emisije onesnaževal v tla, površinske in podzemne vode na čim nižji ravni.

Pri obratovanju naprav za obdelavo odpadkov lahko pričakujemo predvsem onesnaževanje tal, površinske in podzemne vode zaradi:

- morebitnega izliva pogonskih goriv in olj iz gradbenih strojev in naprav ter tovornih vozil,
- neurejenega odvajanja onesnaženih izcednih vod v površinske ali podzemne vode,
- neurejenega odvajanja onesnaženih padavinskih voda (iz parkirišč, manipulativnih površin, ipd.),
- puščanja tesnilne plasti odlagališč,
- raznosa odpadkov.

Emisije hrupa

Povišana raven hrupa pri obratovanju naprav za obdelavo odpadkov je lahko posledica:

- obratovanja mehanizacije na odlagališču (npr: kompaktorji, rovokopači),
- gradbene mehanizacije v času gradnje,
- prometa tovornih in osebnih vozil,
- naprav, ki so vir hrupa, pri opravljanju dejavnosti (npr. stroj za mletje lesa).

Ravnanje z odpadki

Odpadki in ravnanje z njimi je predmet presoje v pričujočem Dodatku. Izvajanje Programa bo bistveno zmanjšalo količino odloženih odpadkov. S cilji Programa je namreč predvidena ponovna uporaba in predelava čim večjega deleža odpadkov ter ločeno zbiranje na izvoru.

Pri ravnanju z odpadki naj se upoštevajo:

- Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15, 129/20)
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08)
- Uredba o sežigalnicah odpadkov in napravah za sosežig odpadkov (Uradni list RS, št. 8/16)
- Uredba o odpadni električni in elektronski opremi (Uradni list RS, št. 55/15, 47/16, 72/18, 84/18 – ZIURKOE in 108/20)
- Uredba o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18 in 13/21)
- Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18)
- Uredba o izrabljenih vozilih (Uradni list RS, št. 32/11, 45/11 – popr., 26/12, 84/18 – ZIURKOE in 101/20)
- Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (Uradni list RS, št. 39/10)
- Uredba o ravnanju z izrabljenimi gumami (Uradni list RS, št. 63/09 in 84/18 – ZIURKOE)
- Uredba o ravnanju z odpadnimi jedilnimi olji in mastmi (Uradni list RS, št. 70/08)
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju izcedne vode iz odlagališč odpadkov (Uradni list RS, št. 62/08)
- Uredba o uporabi blata iz komunalnih čistilnih naprav v kmetijstvu (Uradni list RS, št. 62/08)
- Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata (Uradni list RS, št. 99/13, 56/15 in 56/18)
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki vsebujejo azbest (Uradni list RS, št. 34/08)
- Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08)
- Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11) in ostala zakonodaja s področja odpadkov.

Elektromagnetno sevanje

Glede na Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 70/96 in 41/04 – ZVO-1) se območja v življenjskem in naravnem okolju delijo glede na občutljivost posameznega območja za **učinke elektromagnetnega sevanja** na I. in II. območje. Območja namenjena okoljski infrastrukturi sodijo v II. območje.

3 PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH

V Sloveniji je določenih je 355 območij, od tega jih je 324 določenih na podlagi direktive o habitatih in 31 na podlagi direktive o pticah. Skupna površina v območjih Nature 2000 je 7684 km², od tega 7.678 km² na kopnem in 6 km² na morju. Območja so določena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14 in 21/16). Območja zajemajo 37,16 odstotkov površine Slovenije. Območja se pretežno prekrivajo, saj je več kot polovica površin, predlaganih na podlagi direktive o habitatih, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po direktivi o pticah.

Trenutno imamo v Sloveniji: 1 narodni park, 3 regijske parke, 46 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 56 naravnih rezervatov in 1164 naravnih spomenikov. Zavarovanih je 270184 ha, kar je 13,33 % površine Slovenije (stanje junij 2019) (ARSO, 2020).

3.1 Varstveni cilji varovanega območja, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja

V poročilu presojo Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov, ki obsegata celotno ozemlje Slovenije, zato smo varstvene cilje povzeli po Zakonu o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNorg, 31/18 in 82/20) in Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18).

V Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16, 47/18) je v 6. členu zapisano:

(1) Varstveni cilji na območjih Natura se z namenom ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, določijo na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno.

(2) Na Natura območju, kjer je prisotnih več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020 (s sklepom Vlade RS št. 35600-5/2020/4, 7. 1. 2021, je bila podaljšana uporaba varstvenih ciljev in ukrepov do sprejema novega programa upravljanja v letu 2022) določa varstvene cilje v prilogi 6.1, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oziroma habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000). Glede na stanje v naravi, podrobnejši varstveni cilji določajo ali je treba zatečeno stanje ohranjati, obnoviti ali izboljšati, vse zato, da bi vrste oziroma habitatni tipi ostali ali se povrnili v ugodno stanje ohranjenosti. Podrobnejši varstveni cilji so določeni na podlagi referenčnih vrednosti ugodnega stanja. Kategorijo referenčnih vrednosti je uvedla Evropska komisija pri izvajanju Direktive o habitatih in Direktive o pticah. Varstveni cilji ugodnega stanja na podlagi referenčnih vrednosti opredeljujejo ključne zahteve, ki morajo biti izpolnjene, da je vrsta oziroma habitatni tip v ugodnem stanju. Opredeljujejo velikost populacije, velikost habitata oziroma habitatnega tipa in za vsako vrsto oziroma habitatni tip specifične strukture v habitatu ter rabo habitata ali procese, ki so potrebni za vzdrževanje ugodnega stanja vrste oziroma habitatnega tipa.

V Programu upravljanja območij Natura 2000 opredeljene cilje je treba upoštevati pri presojah planov in posameznih posegov. Varstvene cilje, navedene v Programu upravljanja Natura 2000 (2015–2020), smo izdelovalci Okoljskega poročila pregledali in jih smiselno upoštevali pri podanih ocenah vpliva. Vplivov na varstvene cilje za posamezne vrste in habitatne tipe ter varovana območja nismo podajali, saj to, zaradi nepoznavanja tehnologije in lokacij predvidenih ukrepov, na nivoju Programa ravnanja z

odpadki in Programa preprečevanja odpadkov ni možno. Vplivi na varstvene cilje varovanih območij so bili ali bodo podani na ravni podrobnejšega plana ali posega.

Tabela 3: Prikaz varstvenih ciljev varovanih območij

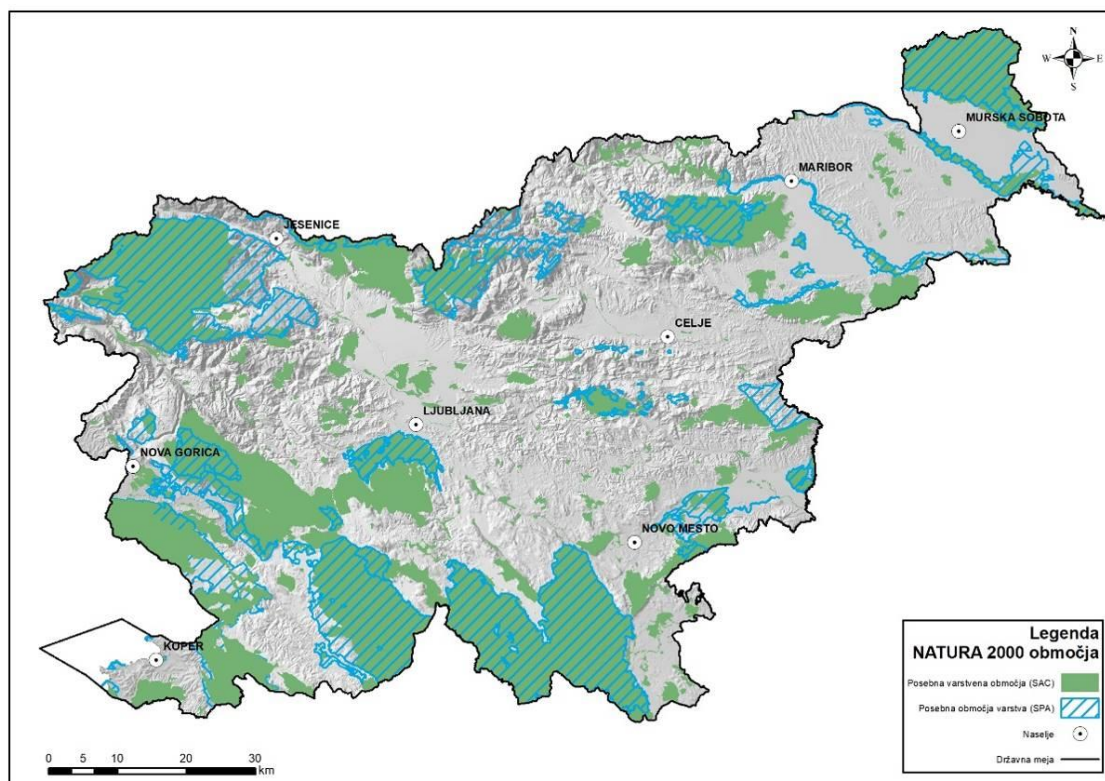
Varovana območja	Varstveni cilji
Območja Natura 2000 Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16)	Varstvena cilja sledljiva s kazalniki sta: <u>Ohranjati ali izboljšati stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov</u> (stanje je razvidno v Poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (92/43/EGS) <u>Ohranjati ali izboljšati stanje kvalifikacijskih prosto živečih ptičjih vrst</u> (stanje je razvidno v Poročilu po 12. členu Direktive o ohranjanju prosto živečih ptic (79/409/EGS)
Zavarovana območja Zakonu o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 –ZON-UPB2, 46/14)	Varstveni cilj sledljiv s kazalniki: <u>Ohranjanje zavarovanih območij in upoštevanje predpisanih varstvenih režimov.</u>

3.2 Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij, na katerih je zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine predpisan drugačni režim

3.2.1 Natura 2000

Seznam območij Natura 2000 v Sloveniji je v prilogi 2 Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, št. 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, Odločba US – št. 39/13, 3/14, 21/16, 47/18).

Prikaz območij Natura 2000 je na sliki spodaj.

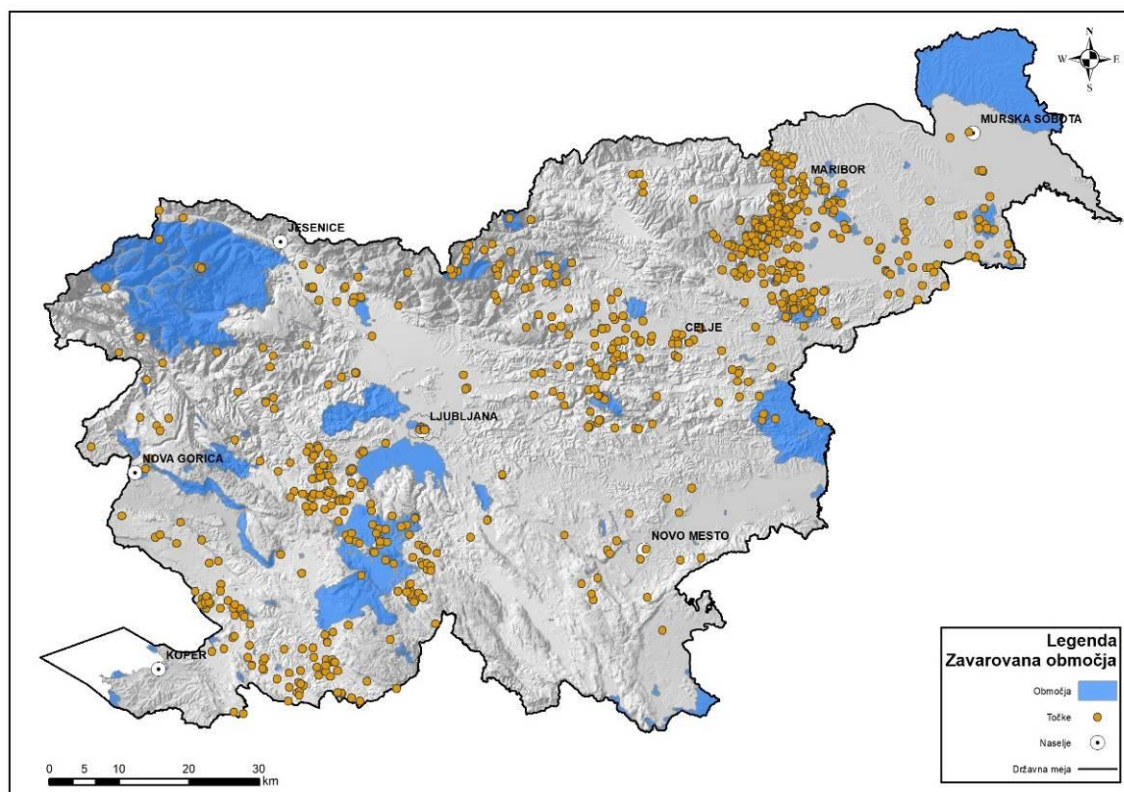
Slika 2: Prikaz območij Natura 2000 (vir podatka: Geoportal ARSO, 2020)

3.2.2 Zavarovana območja

Zavarovana območja narave so ukrep države za ohranjanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti. Razlikujemo širša (narodni, regijski, krajinski park) in ožja (strogi naravni rezervat, naravni rezervat in naravni spomenik) zavarovana območja, na območju katerih veljajo predpisani varstveni režimi. Zavarovana so z državnimi ali občinskimi akti.

Trenutno imamo v Sloveniji: 1 narodni park, 3 regijske parke, 46 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 56 naravnih rezervatov in 1164 naravnih spomenikov. Zavarovanih je 270184 ha, kar je 13,33 % površine Slovenije (stanje junij 2019) (ARSO, 2020). Ministrstvo za okolje in prostor je januarja 2022 v javno obravnavo podalo predlog Uredbe o regijskem parku Pohorje (Spletišče javne uprave – novice, januar 2022).

Prikaz zavarovanih območij na ozemlju Republike Slovenije je na sliki spodaj.

Slika 3: Prikaz zavarovanih območij (vir podatka: Geoportal ARSO, 2020)

3.2.3 Naravne vrednote

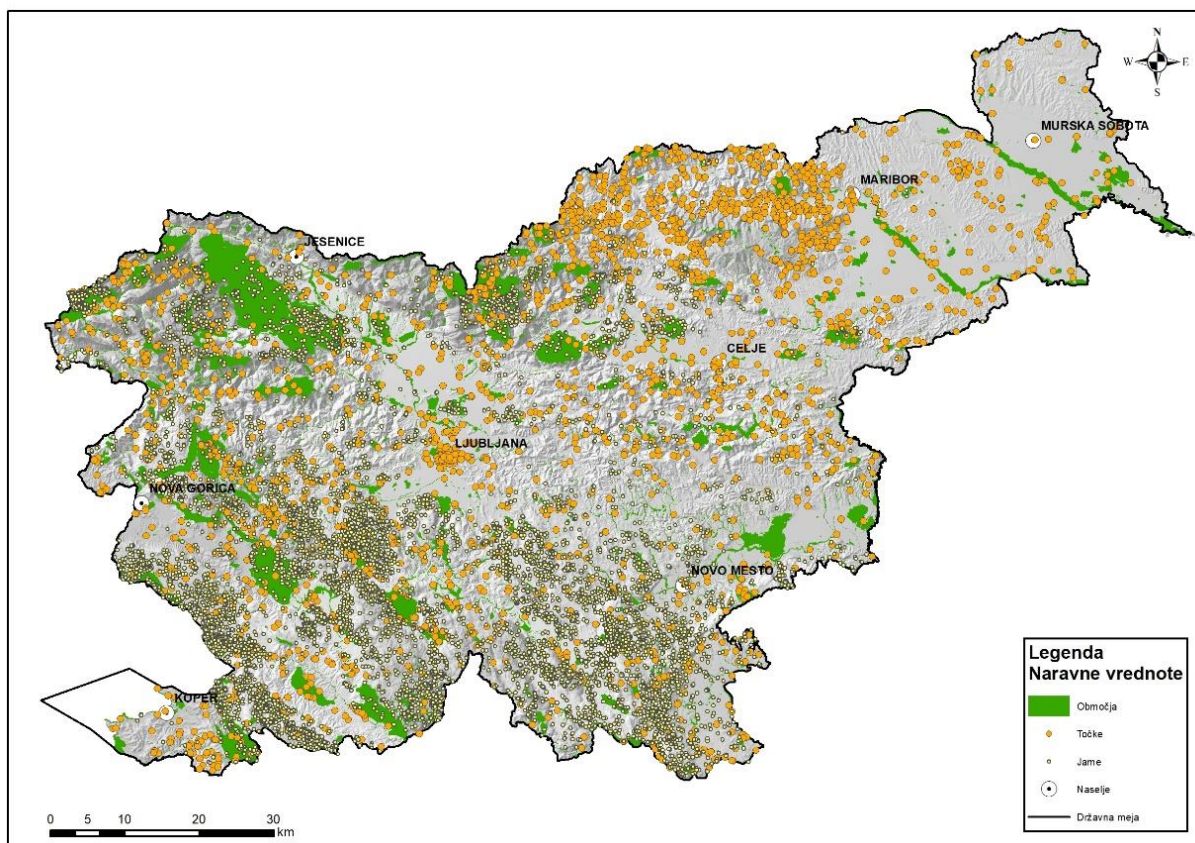
Naravne vrednote v skladu s 4. členom Zakona o ohranjanju narave (ZON) obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije. Na ozemlju RS v skladu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS št., 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15) ločimo naslednje zvrsti naravnih vrednot:

1. Površinske geomorfološke naravne vrednote
2. Podzemeljske geomorfološke naravne vrednote
3. Geološke naravne vrednote
4. Hidrološke naravne vrednote
5. Botanične naravne vrednote
6. Zoološke naravne vrednote
7. Ekosistemske naravne vrednote
8. Drevesne naravne vrednote
9. Oblikovane naravne vrednote
10. Krajinske vrednote

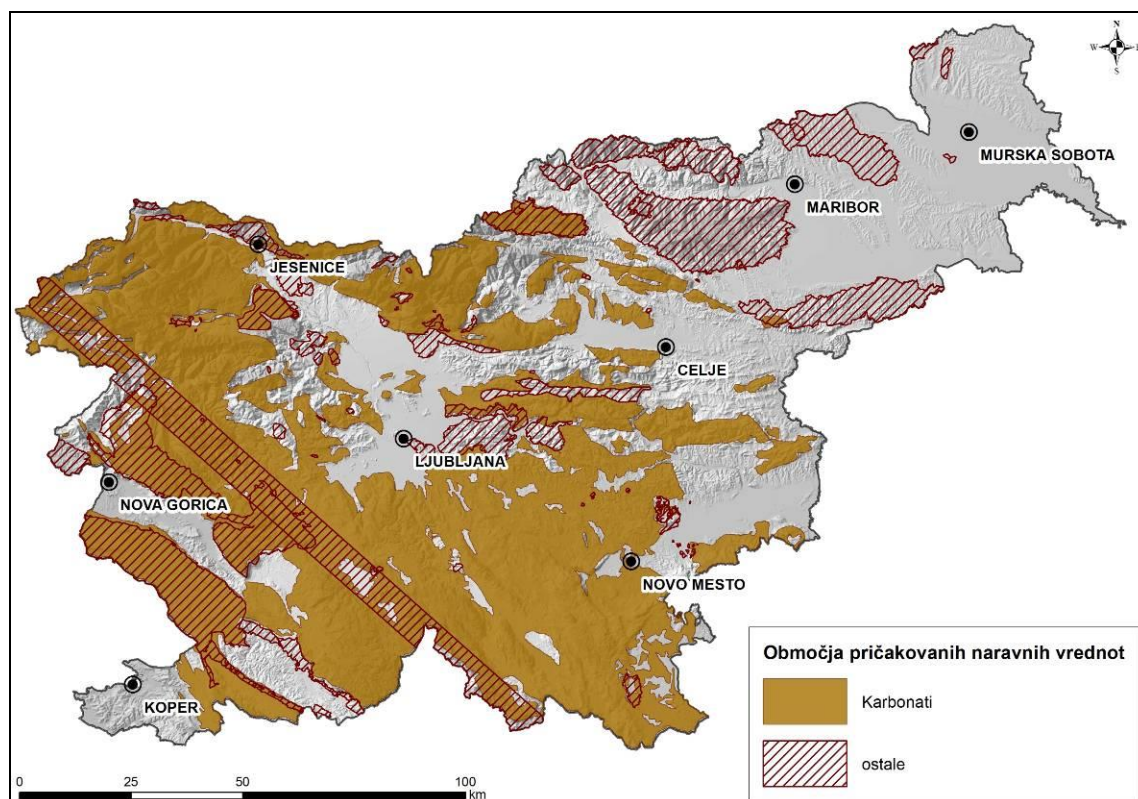
Trenutno imamo v Sloveniji: 2655 naravnih vrednot – območij, 2735 naravnih vrednot - točk in 10725 naravnih vrednot – jam (Geoportal ARSO, citirano 4. 11. 2015). Skupna površina vseh poligonov znaša 267436,7 ha kar znaša 13,2 % površine države. Površinsko največji sta geomorfološki naravni vrednoti planota Pokljuka in planota Jelovica, sledijo pa narivna struktura Nanos in Kraški rob.

Na ozemlju Slovenije je 69 območij pričakovanih naravnih vrednot. Največjo površino zavzemajo Karbonati, in sicer 940890,12 ha; ostala območja pričakovanih naravnih vrednot pa skupno 425347,99 ha površine.

Prikaza naravnih vrednot in pričakovanih naravnih vrednot sta na slikah v nadaljevanju.

Slika 4: Prikaz naravnih vrednot (vir podatka: Geoportal ARSO, 2020)

Slika 5: Prikaz pričakovanih naravnih vrednot na območju RS (vir podlage: ARSO, citirano 12. 5. 2006)

3.2.4 Ekološko pomembna območja

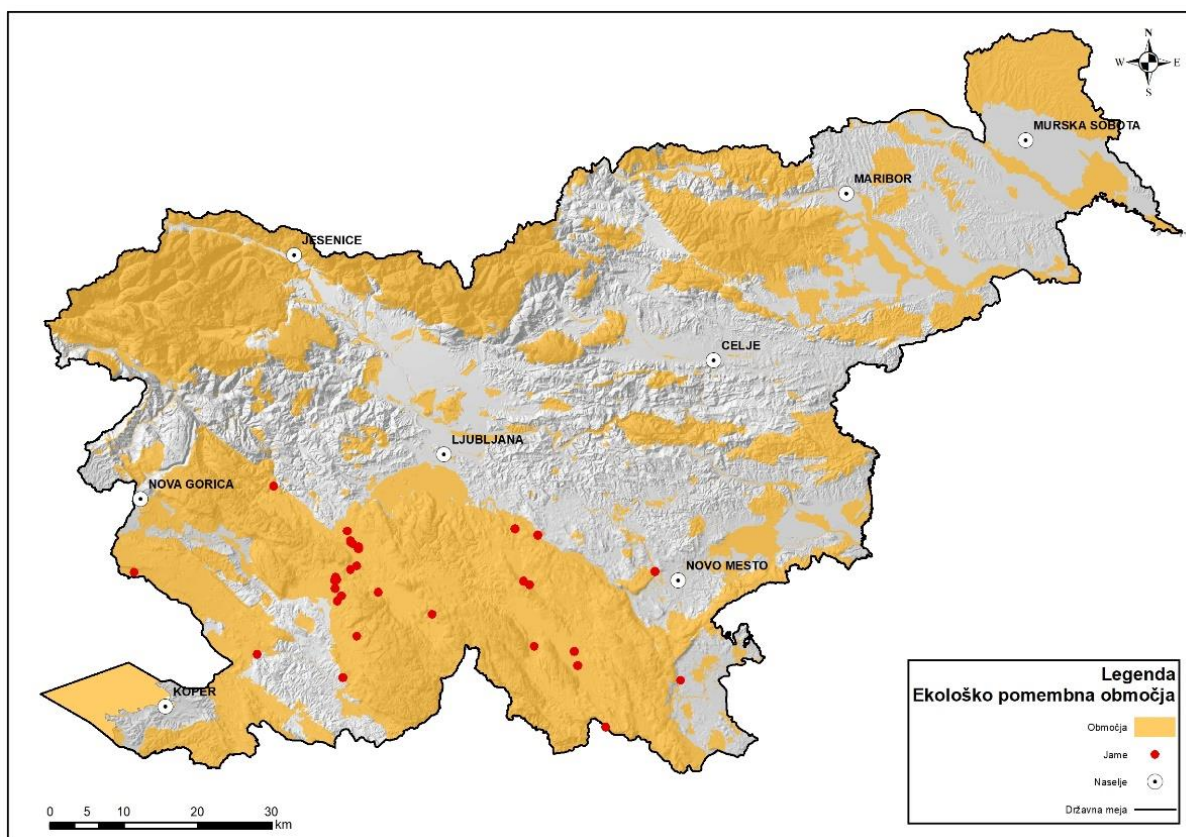
Ekološko pomembna območja so določena z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 47/18) in so območja habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Za ta območja veljajo določene varstvene usmeritve in pravila ravnanja, ki se morajo upoštevati pri urejanju prostora in rabi naravnih dobrin. Kot ekološko pomembno območje je med drugim določeno tudi osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri ter morje in morsko obrežje. Sestavni del ekološko pomembnih območij so tudi območja Natura 2000.

Ekološko pomembna območja so glede na 32. člen ZON:

1. Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.
2. Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
3. Habitati mednarodno varovanih vrst.
4. Selitvene poti živali.
5. Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

V Sloveniji je določenih 305 ekološko pomembnih območij in 32 jam, ki so razglašena kot ekološko pomembna območja. Ekološko pomembna območja imajo skupno površino 1336022,9 ha, kar znaša 65,9 % površine Slovenije. Največjo površino obsegajo EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, Julijske Alpe in Kočevsko.

Prikaz ekološko pomembnih območij v Sloveniji je na spodnji sliki.

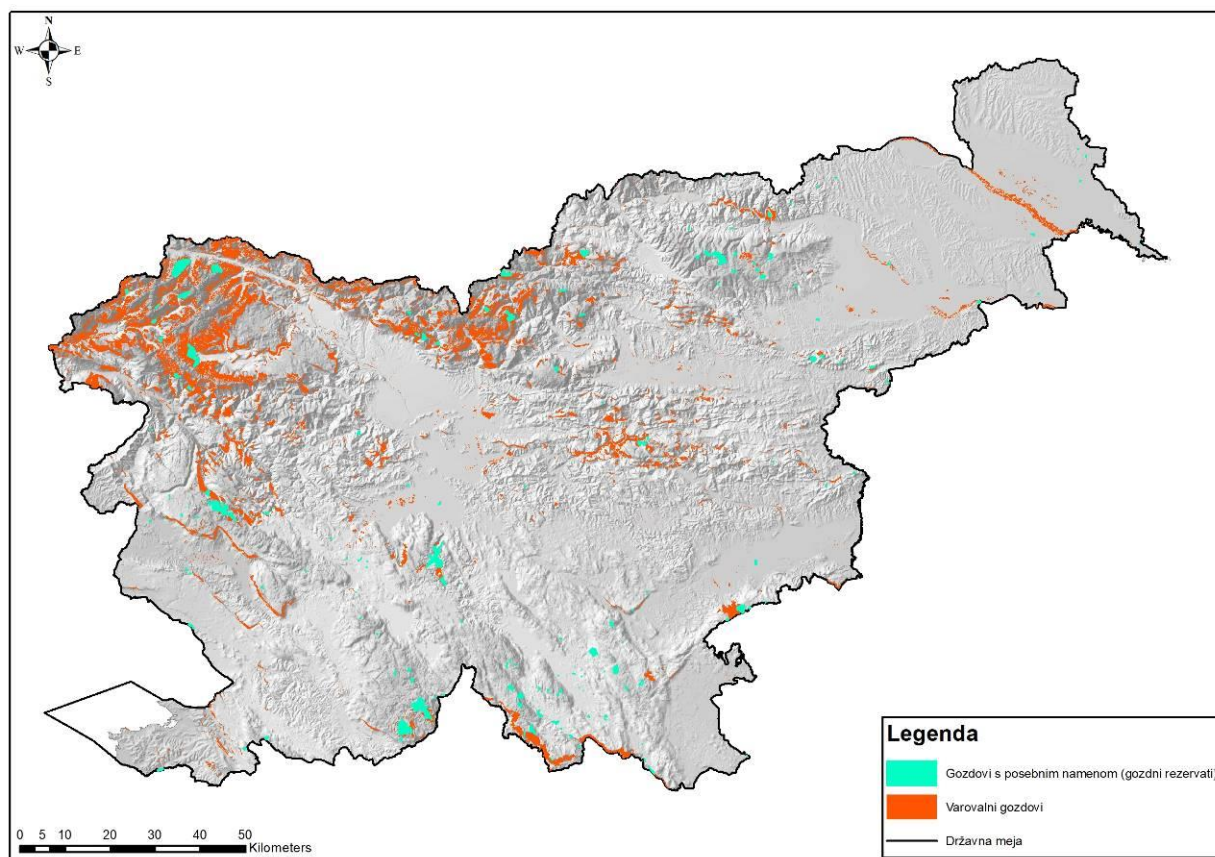

Slika 6: Prikaz ekološko pomembnih območij (vir podatka: Geoportal ARSO, 2020)

3.2.5 Varovalni gozdovi in gozdni rezervati

Z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15, 191/20) so bila za celotno Slovenijo opredeljena območja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov. V območja varovalnih gozdov ni dovoljeno posegati oziroma so na njihovih območjih izjemoma dopustni ukrepi in posegi, ki so opredeljeni z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti in so skladni z varstvenimi režimi ter zagotavljajo ohranitev ter krepitev varovalne, hidrološke, biotopske ali klimatske funkcije gozda. V gozdnih rezervatih s strogim varstvenim režimom so prepovedane vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in druge dejavnosti, ki bi lahko kakorkoli spremenile obstoječe naravno stanje in vplivale na nemoten naravni razvoj v prihodnosti. V gozdnih rezervatih z blažjim varstvenim režimom je ob spremstvu delavca Zavoda dovoljen obisk gozda po označenih poteh, ki potekajo skozi gozdni rezervat.

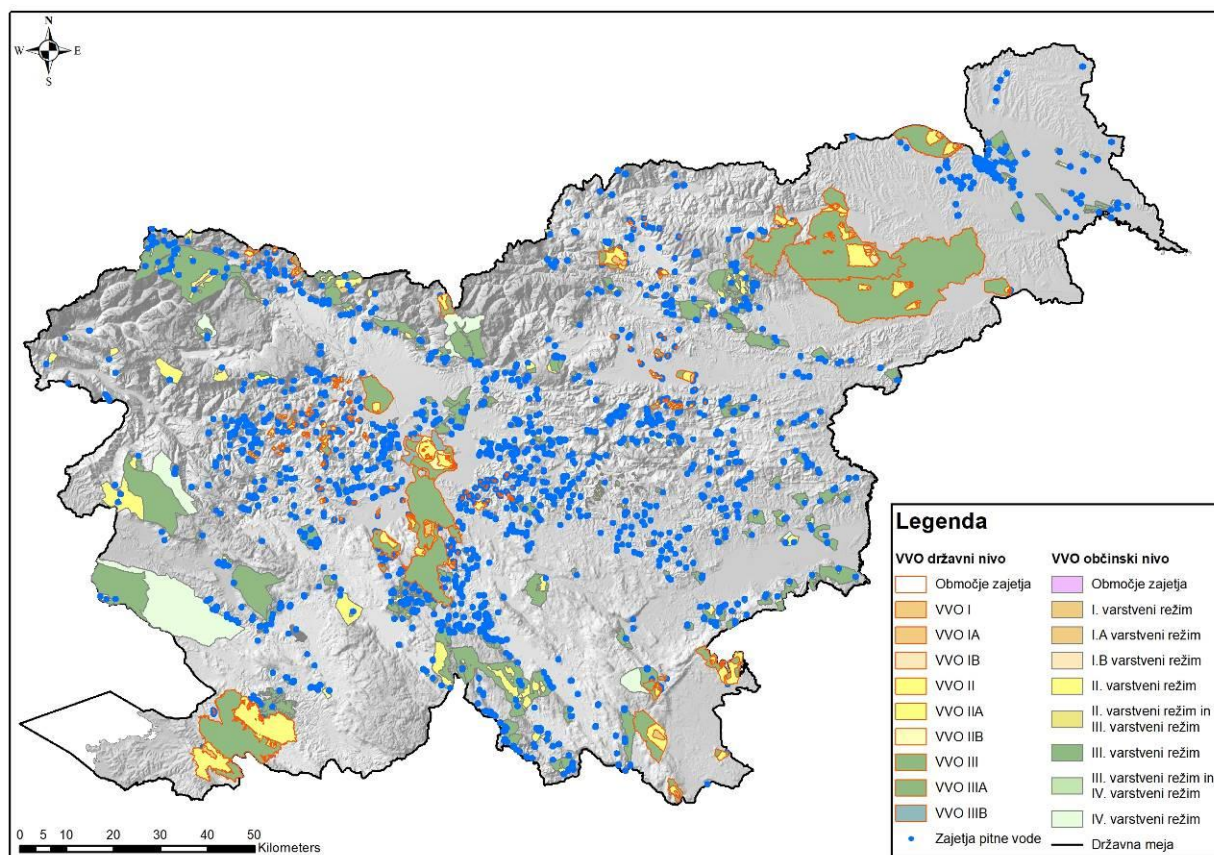
Območja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov je prikazano na sliki spodaj.

Slika 7: Varovalni gozdovi in gozdni rezervati na območju Slovenije (vir: ZGS, 2020)

3.2.6 Vodovarstvena območja virov pitne vode

Za vodne vire v javni porabi so v Sloveniji sprejeta ali predlagana vodovarstvena območja, ki so leta 2021 obsegala približno 3.532 km², kar je približno 17,4 % kopne površine Slovenije. Velika razpršenost obremenitev in vse večji pritiski na zelo ranljivih območjih povzročajo onesnaženje vode in poslabšujejo njeno stanje. Pri posegih na vodovarstvena območja se upošteva veljavne občinske odloke ali državne uredbe in tudi Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11, 15/16), v katerih so opredeljeni tudi varstveni režimi.

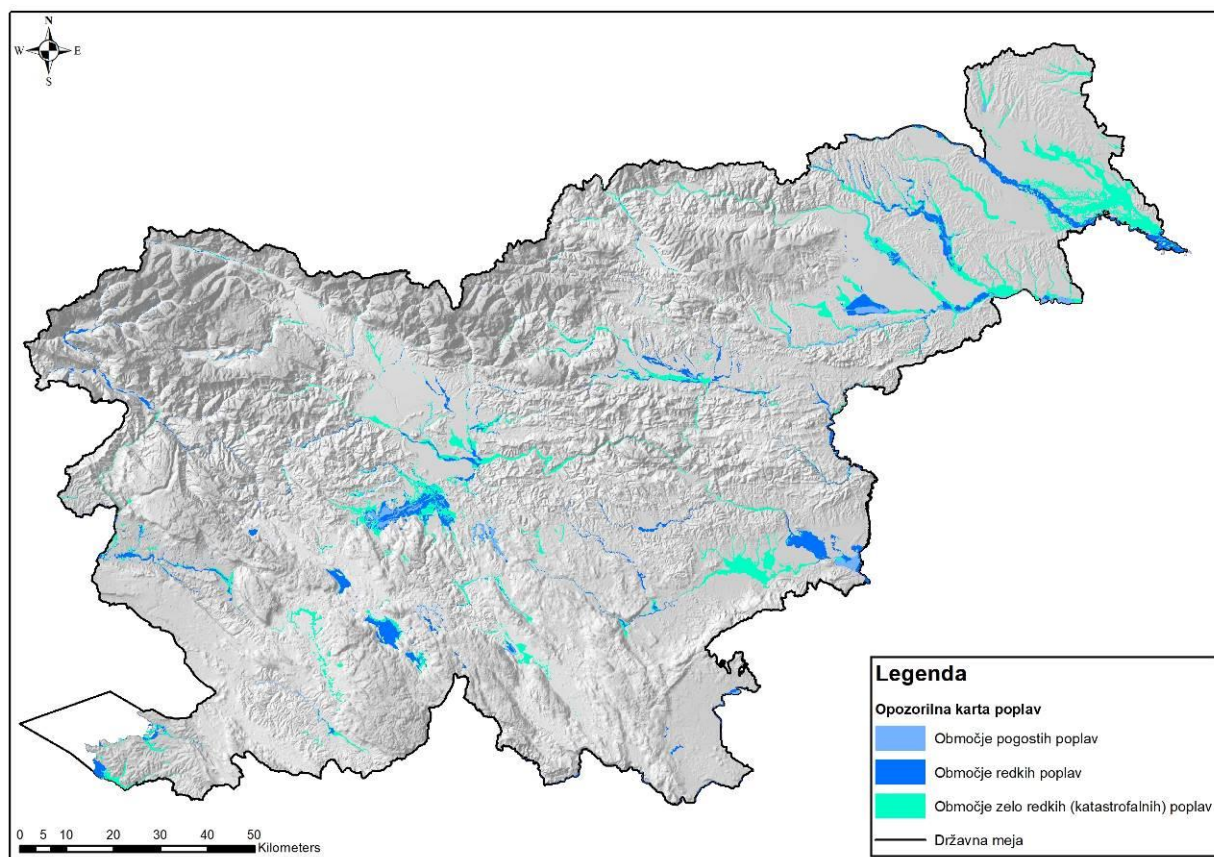
Slika 8: Prikaz vodovarstvenih območij (vir: DRSV, 2021b)

3.2.7 Poplavna, erozijska in plazljiva območja

Poplavna, erozijska in plazljiva območja

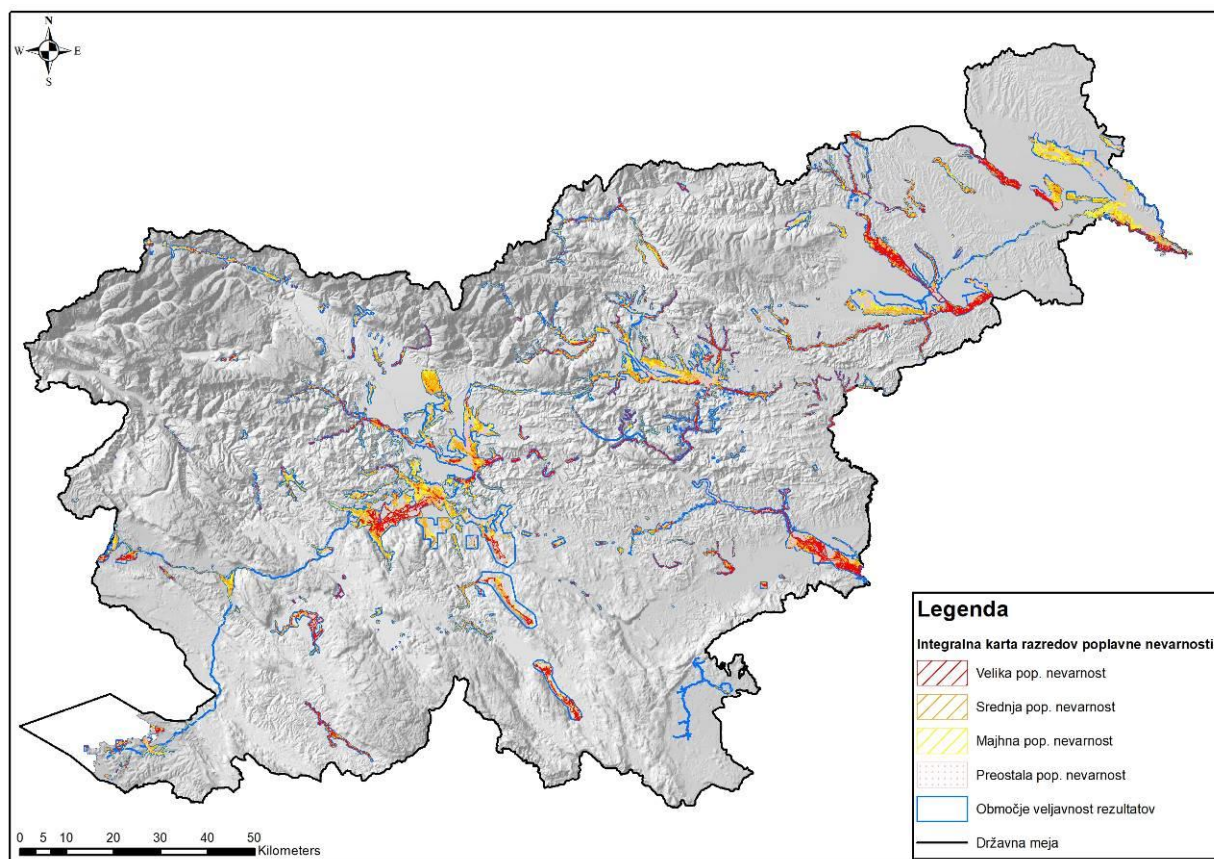
Poplavna, erozijska in plazljiva območja določa Zakon o vodah, in sicer v 86., 87., 88. in 89. členu. Največja poplavna območja so: Ljubljansko barje, Dravinja, Krka pod Otočcem, Spodnja Savinjska dolina, Sava med Krškim in državno mejo, Sotla in Cerkniško polje.

Opozorilna karta poplav poda informacijo o obsegu in pogostosti poplav na posameznem območju.

Slika 9: Opozorilna karta poplav (vir: Geoportal ARSO, 2020)

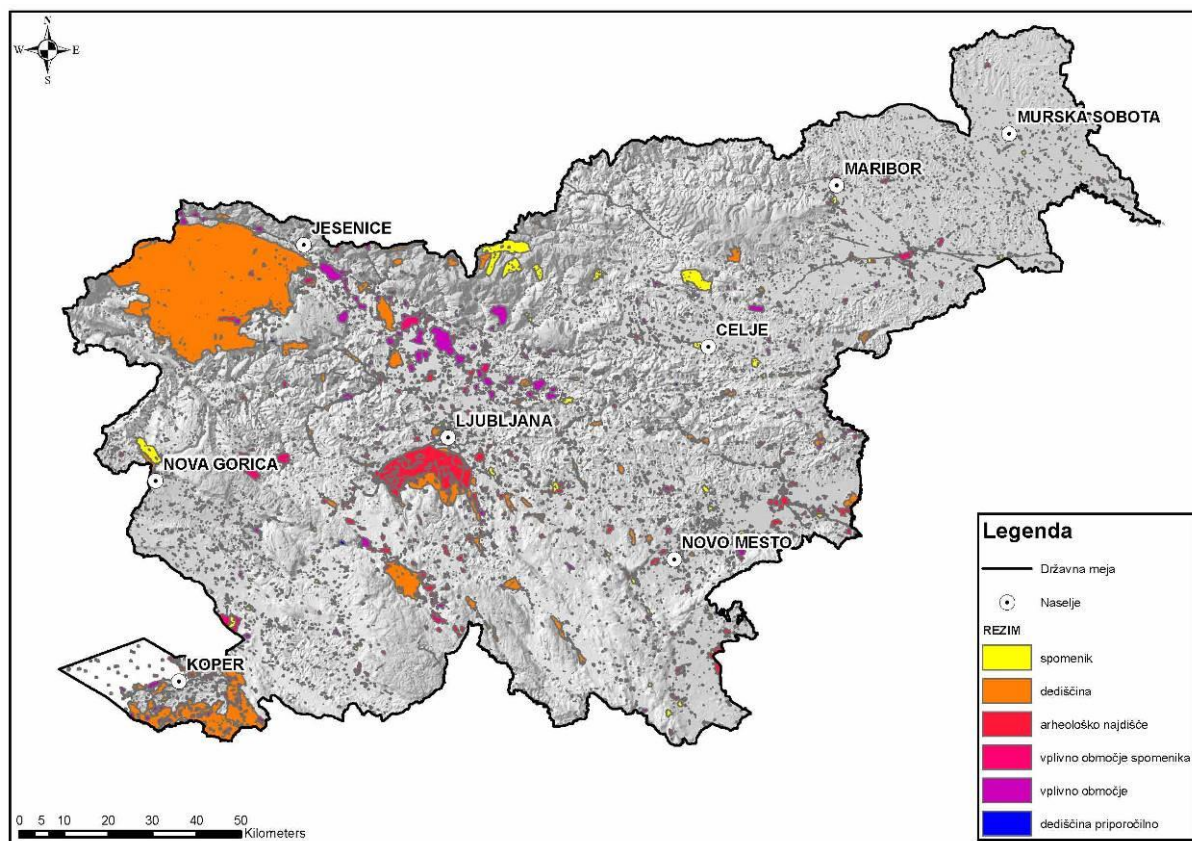
Območja poplavne nevarnosti določa Integralna karta razredov poplavne nevarnosti, ki so glede na moč poplavnega toka pri enaki verjetnosti nastanka dogodka razvrščena v razrede poplavne nevarnosti. Karta razredov poplavne nevarnosti ni še enotna za celo Slovenije ampak se še izdeluje/dopolnjuje (DRSV, 2021).

Slika 10: Integralna karta razredov poplavne nevarnosti (DRSV, 2021)

3.2.8 Kulturna dediščina

Do določitve varstvenih območij dediščine se skladno s 131. členom Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg), za izvedbo posegov v prostor za enote kulturne dediščine, vključene v strokovne zasnove varstva, ki jih je pripravil ZVKDS po prej veljavni zakonodaji, upoštevajo obstoječi varstveni režimi (Priročnik pravnih režimov varstva) ter druga merila in pogoji. Varstveni režimi so najpomembnejši instrument varstva dediščine. Z njimi so določena merila za posege v kulturno dediščino ter pogoji uporabe, obseg posegov, potrebnih za novo rabo oziroma za sodoben način življenja, ter dopustne prilagoditve novim standardom in tehnologijam. V primeru da je enota kulturne dediščine zavarovana kot kulturni spomenik, je dodatni pravni režim varstva opredeljen v konkretnem aktu o razglasitvi posameznega območja za kulturni spomenik.

Slika 11: Enote kulturne dediščine glede na režim varstva kulturne dediščine na območju Slovenije (vir podatka: Register nepremične kulturne dediščine (eVRD), MK (stanje podatkov na dan 14. 6. 2021))

3.3 Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih, podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oziroma strokovnih podlagah in stopnja upoštevanja plana

3.3.1 Pravni režimi in varstvene usmeritve

Območja Natura 2000

Območja Natura 2000 imajo varstvene usmeritve opredeljene v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16, 47/18), in sicer v 7. in 15. členu.

Tabela 4: Varstvene usmeritve in pravila ravnanja na območjih Natura 2000

Varstvene usmeritve (7. člen)	Pravila ravnanja za ohranjanje potencialnega Natura območja (15. člen)
(1) Varstvene usmeritve za ohranitev Natura območij so usmeritve za načrtovanje in izvajanje posegov in dejavnosti ter drugih ravnanj človeka na teh območjih z namenom doseganja varstvenih ciljev.	(1) Varstvene usmeritve za ohranjanje potencialnih Natura območij so usmeritve za načrtovanje in izvajanje posegov in dejavnosti ter drugih ravnanj človeka na teh območjih z namenom preprečevanja poslabšanja stanja.
(2) Na Natura območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri: <ul style="list-style-type: none"> - ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst; - ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo; 	(2) Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih Natura območjih, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši v skladu s četrtem in petim odstavkom 7. člena te uredbe.

<p>- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;</p> <p>- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.</p>	
<p>(3) Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.</p>	<p>(3) Na potencialnih Natura območjih je treba izvesti presojo sprejemljivosti planov, programov, načrtov, prostorskih ali drugih aktov oziroma presojo sprejemljivosti posegov v naravo na način, kot je to določeno s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.</p>
<p>(4) Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:</p> <p>- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,</p> <p>- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.</p>	<p>(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka presoja sprejemljivosti posegov v naravo ni potrebna v primerih iz drugega odstavka 8. člena te uredbe.</p>
<p>(5) Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.</p>	<p>(5) Znotraj potencialnega Natura območja se lahko določijo cone na način in po postopku, kot ga določa 9. člen te uredbe.</p>
<p>(6) Na podlagi varstvenih usmeritev se določijo podrobnejše in konkretne varstvene usmeritve, ki se obvezno upoštevajo pri urejanju prostora, rabi naravnih dobrin in urejanju voda. Podrobnejše varstvene usmeritve se lahko določijo v programu upravljanja iz 12. člena te uredbe oziroma v naravovarstvenih smernicah, kjer se določijo tudi konkretne varstvene usmeritve.</p>	<p>(6) Na potencialnih Natura območjih se izvaja monitoring v obsegu, kot ga določa 10. člen te uredbe.</p>
	<p>(7) V programu upravljanja se z namenom preprečitve slabšanja stanja določijo skladno z drugim, tretjim, četrtim in petim odstavkom 12. člena te uredbe tudi ukrepi in aktivnosti za potencialna Natura območja, pri čemer so ukrepi in naravovarstvene naloge finančno in časovno podrejene, glede na ukrepe na Natura območjih.</p>
	<p>(15.b člen) Pravila ravnanja za območje, predlagano za Natura območje s strani Evropske komisije</p> <p>Za preprečitev slabšanja stanja prednostnih habitatnih tipov in habitatov prednostnih rastlinskih in živalskih vrst ter vznemirjanja, ki bi lahko ogrozilo ohranjanje vrst, zaradi katerih so bila območja predlagana za Natura območja s strani Evropske komisije, se uporabljata prvi in drugi odstavek 15. člena te uredbe.«.</p>

Zavarovana območja

Zavarovana območja imajo varstvene režime opredeljene v Odlokih o zavarovanju, za vsako enoto oziroma območje posebej. Akt o zavarovanju sprejme vlada ali pristojni organ lokalne skupnosti. Narodni park in zavarovano območje, ki je izjemnega pomena za državo ali velikega mednarodnega pomena zavaruje z aktom Državni zbor Republike Slovenije z zakonom.

Akti o zavarovanju določajo na splošno:

1. meje zavarovanega območja na preglednem topografskem načrtu v merilu 1:25.000 oziroma v drugem ustreznem merilu, ki omogoča določitev meje na parcelo natančno;
2. vrsto zavarovanega območja;
3. določitev načina izvajanja javne službe za upravljanje zavarovanega območja;
4. morebitno obveznost sprejema načrta upravljanja;
5. finančne vire za izvajanje zavarovanja in razvoj lokalnega prebivalstva.

Zavarovana območja in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti.

3.3.2 Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in strokovnih podlag

Naravovarstvene smernice ali strokovne podlage niso bile izdane oz. izdelane.

3.4 Prikaz območij dejanske rabe prostora

Glede na dejansko rabo (MKGP, 2021) je v Sloveniji prevladujoča raba tal gozd (59,01 %). Slovenija je po gozdnatosti na tretjem mestu v Evropski uniji, za Švedsko in Finsko. Gozdovi so neenakomerno oz. razpršeno razporejeni po ozemlju Slovenije. Največji sklenjeni gozdovi v Sloveniji so na dinarsko-kraških planotah južne in jugozahodne Slovenije ter na pobočju Alp na severu in severozahodu države. Poleg gozdov v Sloveniji tradicionalno prevladuje kmetijska raba tal. Po dejanski rabi je v Sloveniji okrog 33,08 % vseh zemljišč opredeljenih kot kmetijska zemljišča. Med njimi prevladujejo trajni travniki (17,03 %) in njive (8,81 %). Največ travnikov in njiv v Sloveniji je na prodnatih in ilovantih ravninah v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. V Sloveniji ima 88,4 % površin nizek oz. zelo nizek pridelovalni potencial oz. boniteto tal (talno število do 50). 11,6 % površin ima srednji, visok ali zelo visok pridelovalni potencial (talno število od 51 do 100). Po zadnjih podatkih (ARSO, 2020) je bilo v Sloveniji evidentiranih 979 ha degradiranih območij ter 3695,3 ha funkcionalno razvrednotenih območij.

Napaka! Predmetov ne morete ustvariti z urejanjem kod polj.

Slika 12: Prikaz deležev dejanske rabe na ozemlju Slovenije (vir podatkov: MKGP, 2021)

3.5 Vrste in habitatni tipi, za katere so bila območja Natura 2000 določena, vključno s podatki navedenimi v SDF obrazcu za podatke o Natura 2000 območjih

Poročilo predstavlja presojo Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov glede na opredeljene cilje (poglavje 3.1) in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Seznami in podatki o kvalifikacijskih in ključnih vrstah za presojo Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov niso relevantni. Presoja sprejemljivosti z vidika vrst in HT se mora izvesti na ravni podrobnejšega plana ali posega v skladu s 25.a členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja.

Območja Natura, kvalifikacijske živalske in rastlinske vrste ter HT so opredeljeni v Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, št. 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, Odločba US – št. 39/13, 3/14, 21/16, 47/18).

Ključni podatki o vsakem posameznem območju Natura 2000 so zbrani v standardnih obrazcih (SDF – standard data form). SDF se hranijo na Ministrstvu za okolje in prostor, Agenciji RS za okolje in se jih sproti dopolnjuje. Podatki so razvrščeni v sledečih poglavjih:

- poglavji 1 in 2; splošni podatki o območju (ime, koda, geografski položaj, velikost,...)
- poglavje 3; podatki o ekološkem stanju vrst in HT na območju (HT: stopnja reprezentativnosti, delež površine HT, stopnja ohranjenosti strukture, skupna ocena vrste: podatki o velikosti populacije, stopnja ohranjenosti življenjskega prostora, stopnja izolacije populacije, skupna ocena.
- poglavje 4; opis območja (glavne značilnosti, kot npr, habitati in njihov delež na območju, pomen območja, ranljivost, lastništvo...)
- Sledijo še štiri poglavja (varstveni status, povezava s CORINE biotopi, dejavnosti na in v bližini območja, ter njihov vpliv nanj,...), ki pa za območja Natira 2000 v Sloveniji še ne vsebujejo podatkov.

Podatki iz SDF so javno dostopni na spletni strani naravovarstvenega atlasa (<http://www.naravovarstveni-atlas.si/>).

3.6 Načrti za upravljanje varovanih območij narave in usmeritve, ki izhajajo iz njih

Za območja Natura 2000 je bil leta 2015 izdelan Program upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020; s sklepom Vlade RS št. 35600-5/2020/4, 7. 1. 2021, je bila podaljšana uporaba varstvenih ciljev in ukrepov do sprejema novega programa upravljanja v letu 2022). V prilogi 6.1 Programa so določeni varstveni cilji, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oziroma habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000).

Način upravljanja na **zavarovanih območjih** je določen z Zakonom o ohranjanju narave (ZON). Povzetek je naveden v naslednjih stavkih. Upravljanje zavarovanega območja je opravljanje nalog varstva naravnih vrednot in nalog, ki so potrebne za izpolnitev namena, zaradi katerega je bilo območje zavarovano in so določene v aktu o zavarovanju. Ustanovitelj (država ali občina) lahko sam neposredno upravlja zavarovano območje v režijskem obratu, ustanovi v ta namen javni zavod, poveri upravljanje javnemu zavodu, ki je ustanovljen z namenom usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin ali podeli koncesijo za upravljanje. Upravljanje zavarovanega območja se izvaja na podlagi načrta upravljanja zavarovanega območja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno. Narodni in regijski park morata imeti načrt upravljanja (53. člen ZON, Uradni list RS, št 96/04 –ZON-UPB2, 46/14- ZON-C).

Načrt upravljanja zavarovanega območja je programski akt, s katerim se določijo razvojne usmeritve, način izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju ob upoštevanju potreb razvoja lokalnega prebivalstva. Načrt upravljanja zavarovanega območja določi organ, ki je sprejel akt o zavarovanju. Načrt upravljanja je tudi podlaga za urejanje prostora in rabo naravnih dobrin.

3.7 Opis obstoječega izhodiščnega stanja varovanih območij narave

Varovana območja narave vključujejo zavarovana območja in območja omrežja Natura 2000. V nadaljevanju je splošen opis varovanih območij in opis kazalnikov, ki opredeljujejo varstvene cilje.

Območja Natura 2000

Posebno varstveno območje ali območje Natura 2000 je območje, ki je na ozemlju EU pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst ptic in drugih živalskih ter rastlinskih vrst, njihovih

habitatov in habitatnih tipov, katerih ohranjanje je v interesu EU. Določitev in ohranjanje območij Natura je opredeljeno z Direktivo o habitatih (Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst). Pri določitvi območij Natura so upoštevani vsi habitatni tipi, ki so navedeni v prilogi I in vse tiste rastlinske in živalske vrste, ki so v prilogi II direktive. Poleg tega pa so upoštevane tudi ptice, navedene v prilogi I Direktive o pticah (Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prostoživečih ptic), za katere so v državi določena posebna območja varovanja.

Vlada Republike Slovenije je aprila 2004 sprejela Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), s katero je določila območja Natura 2000 in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov ter habitatnih tipov, katerih ohranjanje je v interesu EU in druga pravila ravnanja za ohranjanje teh območij. Na podlagi Alpskega biogeografskega seminarja, ki je bil maja 2005 in Celinskega biogeografskega seminarja, ki je bil aprila 2006, je nato Evropska komisija 13. novembra 2007 potrdila slovenski predlog območij v celinski biogeografski regiji. Januarja 2008 pa je Komisija potrdila dopolnjeni seznam območij Natura 2000 v alpski regiji. S tem so bila vsa potencialna območja Natura 2000 v Sloveniji (pSCI) potrjena s strani Evropske komisije (SCI). Na podlagi zaključkov obeh seminarjev je Slovenija morala določiti še nekatera območja po habitatni direktivi za tiste habitatne tipe oz. vrste, za katere je Evropska komisija ugotovila, da niso določeni v zadostni meri.

Vlada RS je v aprilu 2013 omrežje Natura 2000 razširila za približno 480 km² - na kopnem za 477 km² in na morju za 3 km². S tem je država Slovenija prenesla neizpolnjene zahteve Direktive pticah in Direktive o habitatih. Na neizpolnjevanje jo je namreč Evropska komisija v letu 2012 opozorila kar dvakrat (marec, november 2012). Določila je tudi tehnične popravke meja območij Natura 2000. S temi popravki so meje območij podrobno usklajene z mejami v naravi oziroma, če teh ni, s parcelnimi in drugimi administrativnimi mejami v prostoru.

V Sloveniji je določenih je 355 območij, od tega jih je 324 določenih na podlagi direktive o habitatih in 31 na podlagi direktive o pticah. Skupna površina v območjih Nature 2000 je 7684 km², od tega 7.678 km² na kopnem in 6 km² na morju. Območja so določena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14 in 21/16). Območja zajemajo 37,16 odstotkov površine Slovenije. Območja se pretežno prekrivajo, saj je več kot polovica površin, predlaganih na podlagi direktive o habitatih, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po direktivi o pticah.

Približno 71 % slovenskega omrežja Natura 2000 pokrivajo gozdovi, kar je za ca. 15 % več kot je evropsko povprečje in kaže v splošnem na njihovo dobro ohranjenost. Kljub temu so bili nekateri tipi gozdov, zlasti nižinski poplavni, v preteklosti precej izkrčeni in niso v ugodnem stanju ohranjenosti. Od negozdnih površin je v omrežju Natura 2000 okoli 20 % kmetijskih zemljišč v uporabi, med njimi pa so najpomembnejši ekstenzivni travniki. Ti so v mnogih območjih še v ugodnem stanju ohranjenosti, pritiski na zmanjševanje ugodnega stanja pa so veliki tako po naravni poti z zaraščanjem zaradi opuščanja kmetovanja kot zaradi intenzifikacije njihove rabe. Kmetijska območja z visoko naravno vrednostjo so ena pomembnejših možnosti za doseganje večje biološke pestrosti in zaščite ogroženih habitatov na posameznih podeželskih območjih. Na splošno jih lahko označimo kot značilna območja ekstenzivnega kmetijstva z veliko pestrostjo bioloških vrst in habitatov.

Na območjih Natura je treba v skladu s 7. členom Uredbe o posebnih varstvenih območjih posege in dejavnosti načrtovati tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese in ustrezno rabo;
- ohranja in izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;

- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovna povezanost, če je ta prekinjena.

Na teh območjih je treba izvesti presojo sprejemljivosti posega v naravo v skladu z 28. členom Zakona o ohranjanju narave. V primeru izvajanja posega je treba predvideti in izvesti vse možne tehnične in druge ukrepe tako, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši (Natura 2000 – Biseri slovenske narave, 2015).

1. Stanje ohranjenosti vrst in habitatnih tipov iz Poročila po 17. členu Direktive o habitatih (92/43/EGS)

Države članice EU morajo po 17. členu Direktive o habitatih vsakih šest let izdelati poročilo o izvajanju ukrepov po tej direktivi. Poročilo vključuje predvsem informacije o ohranitvenih ukrepih iz prvega odstavka 6. člena, vrednotenje vplivov teh ukrepov na stanje ohranjenosti naravnih habitatnih tipov iz priloge I in vrst iz priloge II ter glavne rezultate spremljanja stanja iz 11. člena. Največji del poročila obsegajo ocene kazalcev stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov z vseh prilog na območju celotne države.

Zadnje poročilo o stanju ohranjenosti vrst in habitatnih tipov je bilo izdelano leta 2013 in obsega ocene za 199 vrst in 60 habitatnih tipov. Od tega je v alpski regiji 45 habitatnih tipov in 149 vrst, v celinski regiji 39 habitatnih tipov in 178 vrst, v mediteranski regiji pa 5 habitatnih tipov in 4 vrste.

Končno stanje ohranjenosti za HT:

- 43 % vseh HT ima ugodno stanje ohranjenosti,
- 28 % vseh HT je v neugodnem stanju ohranjenosti,
- 28 % vseh HT je v slabem stanju ohranjenosti,
- pri 1 % vseh HT stanja ni bilo možno oceniti.

V Sloveniji je najboljše stanje ohranjenosti obalnih in priobalnih habitatnih tipov ter habitatnih tipov goličav. Glede na to, da je pritisk na območje obale in morja dokaj velik, se zdi ugodna ocena morskih, obalnih in priobalnih habitatnih tipov protislovna. Vendar te ocene temeljijo na dejstvu, da je večina območij s temi habitatnimi tipi zavarovanih in je njihovo dobro stanje dolgoročno zagotovljeno. Na slabo stanje ohranjenosti habitatnih tipov sladkih voda, travišč ter barij in močvirij kažejo pritiski in grožnje, ki so bili opredeljeni med podajanjem posameznih ocen. Med njimi so bile najpogostejše aktivnosti človeka povezane s športom in prostim časom, spreminjanjem hidrografskih značilnosti območja, odvažanjem peska in proda iz vodotokov, spreminjanjem in opuščanjem rabe kmetijskih zemljišč ter naravno sukcesijo.

Končno stanje ohranjenosti za vrste:

- 29 % vseh vrst ima ugodno stanje ohranjenosti,
- 40 % vseh vrst je v neugodnem stanju ohranjenosti,
- 11 % vseh vrst je v slabem stanju ohranjenosti,
- pri 20 % vseh vrst stanja ni bilo možno oceniti.

Več kot polovica vrst ima končno oceno stanja ohranjenosti »neugodno« ali »slabo«. Stanje ohranjenosti vrst lahko povežemo s slabim stanjem ohranjenosti habitatnih tipov. V Sloveniji je glede na ocene najbolj zaskrbljujoče stanje rakov, dvoživk, plazilcev in členonožcev. Med najpogostejšimi grožnjami in pritiski na vrste so spremembe hidrografskih značilnosti, spremembe rabe kmetijskih zemljišč, urbanizacija ter onesnaževanje in izsuševanje zemljišč.

2. Ohranitveno stanje vrst v SPA območjih in na ozemlju celotne Slovenije iz Poročila po 12. členu Direktive o ohranjanju prosto živečih ptic (79/409/EGS)

Države članice EU morajo po 12. členu Direktive o pticah poročati o izvajanju nacionalnih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi direktive. Glede na nove usmeritve EU je bila frekvenca poročanja

zmanjšana in usklajena s ciklom poročanja po 17. členu Direktive o habitatih (namesto 3-letnih ciklov so vpeljani 6-letni). Glavni poudarek poročila je na stanju in trendih populacij ptic iz direktive tako na območjih Natura 2000 kot na območju cele države. V nadaljevanju povzemamo podatke o stanju vrst ptic po osnutku poročila po 12. členu Direktive o pticah, ki je bilo Evropski komisiji oddano 22. aprila 2014.

Ohranitveno stanje vrst ptic:

Ohranitveno stanje je bilo v osnutku poročila z leta 2015 ocenjeno za 244 vrst ptic, od tega je bilo za 19 vrst ptic izdelana ocena za obdobja gnezdenja in prezimovanja.

Stanje ohranjenosti populacij vrst ptic:

- stanje 18 % populacij vrst se izboljšuje
- stanje 22 % populacij vrst se slabša
- stanje 20 % populacij vrst je stabilno
- stanje 10 % populacij vrst je nestabilno
- stanje 30 % populacij vrst je neznan

Ugotovljeno je bilo, da se stanje pri 18 % populacij vrst izboljšuje in da je pri 20 % populacij vrst stanje stabilno, medtem ko se pri 20 % populacij vrst stanje slabša, pri 10 % populacijah vrst pa je bilo stanje ocenjeno kot nestabilno.

Najbolj zaskrbljujoče je stanje nekaterih ptic kmetijske krajine. Zaradi intenzifikacije kmetijstva, v nekaterih primerih pa tudi opuščanja rabe. Najbolj problematična je intenzifikacija kmetijstva, še zlasti zgodnja košnja, pretirano gnojenje, zmanjševanje deleža travnikov in mokrišč, s čimer se krčita obseg in kakovost habitatov. To se npr. odraža na upadajočih populacijskih trendih kosca in repaljščice. Negativen trend pri populacijah ptic je zabeležen tudi zaradi siromašenja mozaične kulturne krajine (npr. izginjanje mejic, grmišč) in izginjanje travniških sadovnjakov. Problematično je tudi zaraščanje oziroma opuščanje rabe suhih travnikov, s čimer se zmanjšuje habitat kotorne, rjave cipe in vrtnega strnada. Med gozdnimi vrstami ptic izstopa problematika gozdnih kur (gozdni jereb, divji petelin) ter belohrbtega in triprstega detla. Ključen vzrok upadanja populacij v primeru navedenih vrst je krčenje in fragmentacija habitata. Populacije gozdnih kur upadajo zaradi zaraščanje košenic, planin, gozdnih robov, krčenja in degradacije značilnega habitata, neusklajenosti z lovskimi upravljavskimi načrti in motenj, ki jih povzročata množični turizem in rekreacija. Upadanje populacij belohrbtega in triprstega detla je posledica krčenja habitata, ki ga predstavljajo gozdovi z velikim deležem odmrle lesne mase. Neugodno ohranitveno stanje je bilo zabeleženo tudi pri več vrstah, vezanih na sladkovodne habitate in mokrišča. Najbolj zaznaven vpliv oziroma posledice so pustile regulacije nižinskih rečnih odsekov in njihovih pritokov. Z regulacijo brežin se so se zmanjšale gnezdilne možnosti breguljke in vodomca, s spremembo rečne dinamike navadne čigre, rečnega galeba in vodomca, z degradacijo prodišč pa malega deževnika in malega martinca. Zaraščanje mrtvic in izsuševanje mokrišč je neugodno vplivalo na vrste trstič.

Zavarovana območja

Zavarovana območja narave so ukrep države za ohranjanje naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti. Razlikujemo širša (narodni, regijski, krajinski park) in ožja (strogi naravni rezervat, naravni rezervat in naravni spomenik) zavarovana območja, na območju katerih veljajo predpisani varstveni režimi. Zavarovana so z državnimi ali občinskimi akti.

Širša:

Narodni park

Narodni park (NP) je veliko območje s številnimi naravnimi vrednotami ter z veliko biotsko raznovrstnostjo. V pretežnem delu narodnega parka je prisotna prvobitna narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi, v manjšem delu narodnega parka so lahko tudi območja večjega človekovega vpliva, ki pa je z naravo skladno povezan.

Regijski park

Regijski park (RP) je obsežno območje regijsko značilnih ekosistemov in krajine z večjimi deli prvobitne narave in območji naravnih vrednot, ki se prepletajo z deli narave, kjer je človekov vpliv večji, vendarle pa z naravo uravnotežen.

Krajinski park

Krajinski park (KP) je območje s poudarjenim kakovostnim in dolgotrajnim prepletom človeka z naravo, ki ima veliko ekološko, biotsko ali krajinsko vrednost.

Ožja:

Strogi naravni rezervat

Strogi naravni rezervat (SNR) je območje naravno ohranjenih geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kjer potekajo naravni procesi brez človekovega vpliva.

Naravni rezervat

Naravni rezervat (NR) je območje geotopov, življenjskih prostorov ogroženih, redkih ali značilnih rastlinskih ali živalskih vrst ali območje, pomembno za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ki se z uravnoteženim delovanjem človeka v naravi tudi vzdržuje.

Naravni spomenik

Naravni spomenik (NS) je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redki primer naravne vrednote.

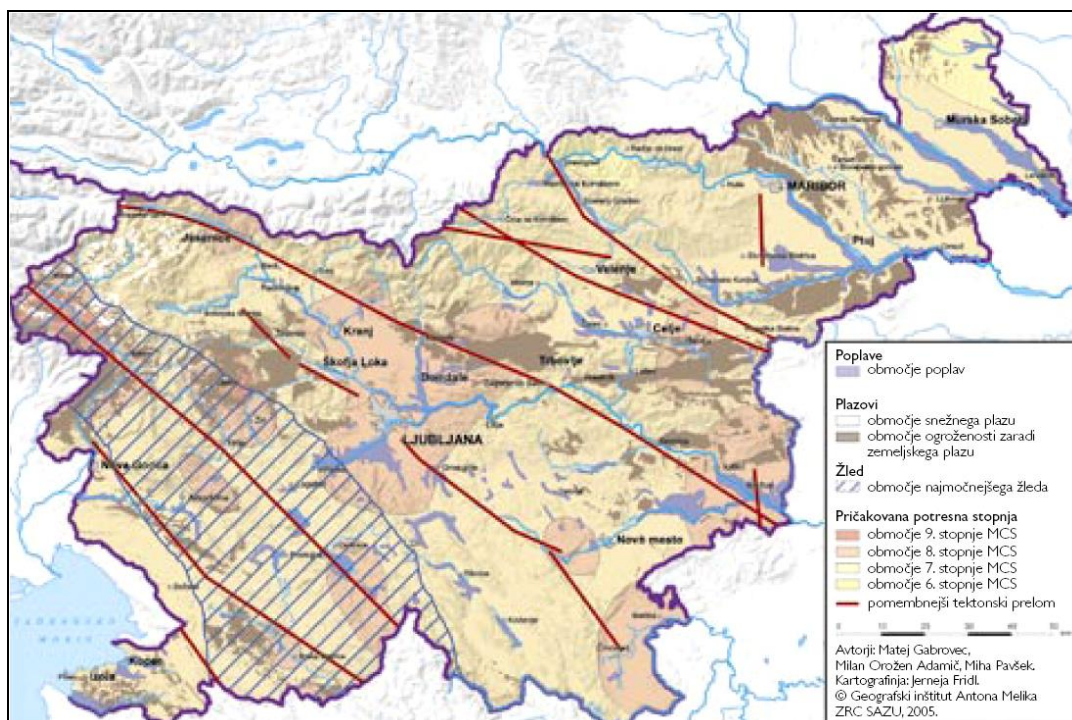
Trenutno imamo v Sloveniji: 1 narodni park, 3 regijske parke, 46 krajinskih parkov, 1 strogi naravni rezervat, 56 naravnih rezervatov in 1164 naravnih spomenikov. Zavarovanih je 270184 ha, kar je 13,33 % površine Slovenije (stanje junij 2019) (ARSO, 2020). Ministrstvo za okolje in prostor je januarja 2022 v javno obravnavo podalo predlog Uredbe o regijskem parku Pohorje (Spletišče javne uprave – novice, januar 2022).

3.8 Ključne značilnosti habitatov ali vrst na območju

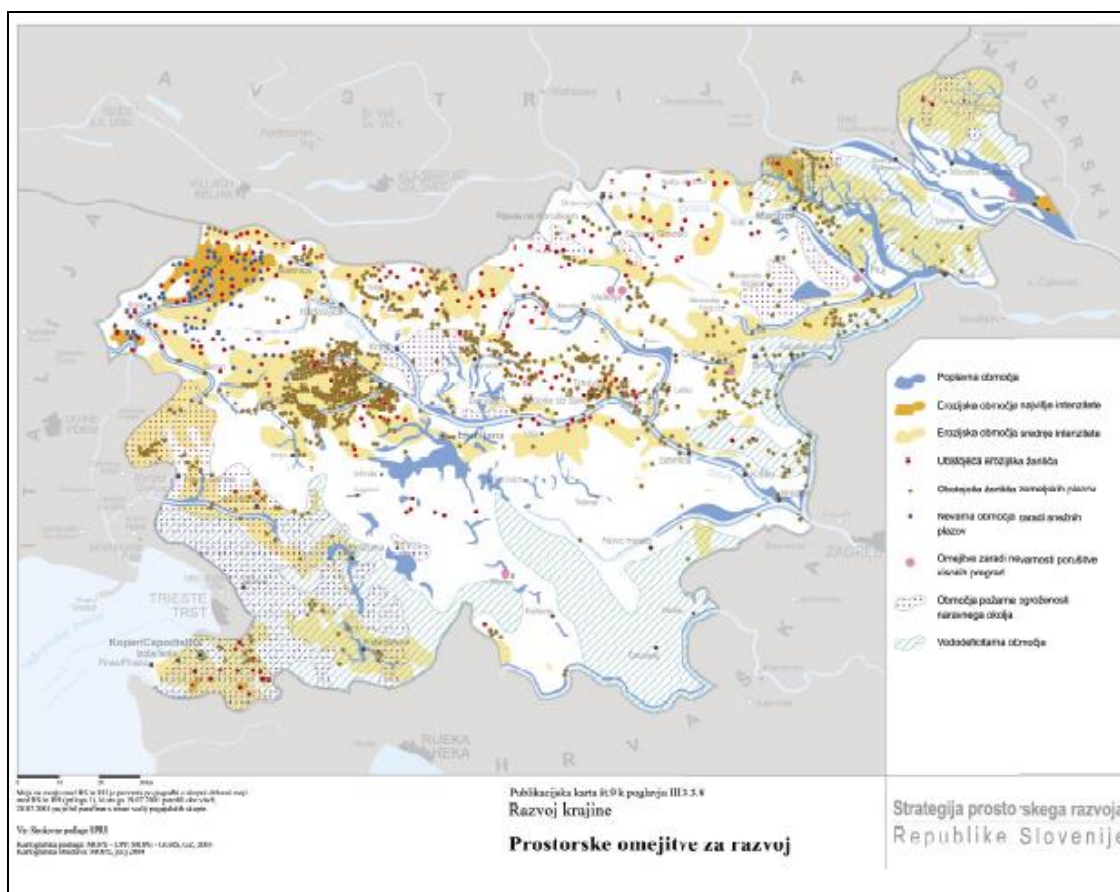
Poročilo predstavlja presojo Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov na varstvene cilje skupin varovanih območij (poglavje 3.1) in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT in območja ampak na (kvalifikacijske oziroma ključne) skupine živali ali HT in območja na katerih se pojavljajo. Presoja sprejemljivosti z vidika vrst in HT in posameznih varovanih območij se mora izvesti na ravni podrobnejšega plana ali posega v skladu s 25.a členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja.

3.9 Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj na ključne habitate ali vrste na območju

Ker je Slovenija dežela velike krajinske pestrosti, se srečujemo z zelo različnimi naravnimi pojavi. Med ekstremne naravne pojave, ki lahko negativno vplivajo na ključne habitate in vrste na varovanih območjih narave štejemo: poplave, usade, zemeljske plazove, podore, žled, točo, vetrolome, pozebo, sušo, požare ter presihanje vode v presihajočih jezerih in poljih. Prikaz posameznih območij na ozemlju Sloveniji, ki so lahko prizadeta zaradi naravnih pojavov, so prikazana na spodnjih slikah.

Slika 13: Ogroženost Slovenije zaradi naravnih nesreč (Orožen Adamič, 2005)

Slika 14: Prikaz poplavnih, erozijskih, labilnih območij, itd., ki pogojujejo omejeno rabo prostora (Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja)

Poglavje v nadaljevanju je povzeto po Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 44/02).

Poplave

Na vseh petih porečjih v Sloveniji se manjše poplave dogajajo vsako leto. Za Slovenijo so značilni štirje tipi poplav: nižinske in hudourniške poplave, poplave na kraških poljih in poplave morja. Poplavno ogroženih je prek 300 000 ha površin, največ je ozkih dolinskih tal vzdolž hudourniških grap. Večje in obsežnejše poplave lahko pričakujemo na 94 000 ha površin. Najobsežnejša poplavna območja so v nižinsko-ravninskih predelih severovzhodne in subpanonske Slovenije ter v predalpskih dolinah in kotlinah, ki odmakajo šavrinsko gričevje in hribovje. Najnižje obrečne ravnice ob Ledavi, Muri in Ščavnici prekrivajo obsežna poplavna območja. Prav tako je Drava pod Mariborom obdana s prostranim poplavnim svetom, na široko poplavlja kmetijsko zemljo tudi vsi njeni pritoki, še zlasti Pesnica, Polskava in Dravinja. Vzhodna in osrednja Dolenjska z Belo krajino imata več manjših poplavnih območij ob Kolpi, Krki, Temenici, Mirni in ob njihovih pritokih. Ljubljansko barje, ki je na meji med alpskim in dinarskim gorskim sistemom, je najbolj obsežnejše poplavno območje. Katastrofalne poplave ogrožajo južni del Ljubljane ter del Celja, Laškega, Krškega, Slovenj Gradca, Murske Sobote, Železnikov, Škofje Loke, Litije, Grosuplja, Kočevja in mnoga druga naselja. Analize statističnih podatkov kažejo trend povečevanja pretokov voda na slovenskih rekah, zato mnogi dosedanji ukrepi za zaščito pred visokimi vodami ne ustrezajo več, zaradi česar se povečuje poplavna ogroženost.

Zemeljski plazovi, usadi, podori

V Sloveniji je plazenje tal zelo pogosto, dogaja se na približno eni tretjini njenega ozemlja. Razlikuje se glede na hitrost in globino. Plazovite površine sestavljajo labilna in pogojno stabilna zemljišča, ki običajno plazijo ob veliki namočenosti tal ali zaradi neustreznih posegov v prostor, ki porušijo obstoječe ravnovesje zemljin. V Sloveniji najdemo zemeljske plazove skoraj povsod, razen na območju primorskega in dolenjskega krasa. Ne pojavljajo se v pretežnem območju karbonatnih alpsko-dinarskih grebenov in na planotah. Prav tako tudi ne v debelozrnatih prodnatih in morenskih nanosih v dolinah Soče, Save, Savinje, Drave in Mure. Najbolj pogosti so zemeljski plazovi v permokarbonskih, glinastih in grafitoidnih skrilavcih v osrednjih Karavankah od Rateč do Jezerskega, v Posavskem hribovju od Kresnic do Sevnice, med Kočevjem in Brodom na Kolpi in tudi v škofjeloškem hribovju do Idrije. Tudi v paleozojskih glinastografitnih in sljudastokloridnih skrilavcih Jezerskega in okoli Črne na Koroškem so pogosti nevarni plazovi. Prav tako so lahko veliki in nevarni plazovi na staroterciarnem flišu na območju od Solkana do Razdrtega in od Črnega Kala do Rakitovca v Istri. Zelo nevarni so tudi plazovi v oligocenski sivici na Gorenjskem, v Posavskem hribovju, v Celjski kotlini in okrog Ormoža ter plazovi v miocenskih in panonskih glinah, ki so v okolici Kamnika, na severnem vznožju Gorjancev, okoli Krškega, Podčetrka, Tuhinjske doline ter Goriškega, Haloz, Dravinjskih in Slovenskih goric. V Sloveniji so pogosti tudi kamniti plazovi, med katerimi so najnevarnejši skalni podori. Usadov je največ v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. Za subpanonske usade je značilno, da so preperelinski in trgajo predvsem preperelino, včasih le pedološko odejo ali celo samo travno rušo. Usadi se najraje trgajo na travnikih in sadovnjakih, med katerimi so njive in vinogradi, od koder se steka več padavinske vode, kar travna pobočja dodatno obteži. Gospodarjenje oziroma izraba zemljiških površin na ogroženih območjih je seveda možna, vendar le pod določenimi pogoji.

Erozija

Dosedanje raziskave so pokazale, da se erozijski procesi v Sloveniji odvijajo na skoraj 9000 km² ali na 44 % njene površine. Nad 4000 km² teh površin je na hudourniških območjih, ki jih brazda nad 10 000 hudourniških strug. Na teh površinah je spiranje in odplavljanje erozijskega materiala ter zasipavanje rodovitnih zemljišč z jalovimi naplavinami večje, od obnove rodovitnih tal. Zaradi erozije je močno prizadetih okoli 30 000 ha površin, od tega odpade tretjina vseh površin na odprta žarišča globinske ali bočne erozije ter na območja udorov in usadov.

Suša

Suša je v širšem pomenu besede dalj časa trajajoče pomanjkanje vode, do katerega pride iz različnih vzrokov. Na podlagi analiz podatkov za obdobje od 1961 do 1999 leta, je mogoče z zanesljivostjo trditi, da so v pretežnem delu Slovenije padavine v vegetacijskem obdobju dobro razporejene. Pomanjkanje dežja za kmetijske rastline v vegetacijskem obdobju je prisotno le v Primorju in v Prekmurju. Pojavljajo se poznopoletne relativne suše in poznozimske oziroma zgodnjepomladanske

suše. V naravnem okolju v Sloveniji so suše izjemno redke, drugače pa je pri kulturnih rastlinah, še posebno tam, kjer je izbor kulture neustrezen glede na kamninsko osnovo, vrsto in debelino prsti ter splošne padavinske razmere. Vse suše so povezane z razširitvijo subtropskih anticiklonov nad Sredozemljem in južno Evropo, pomanjkanje padavin pa še stopnjujejo severni fenski vetrovi, ko na severni strani Alp dežuje ali sneži, na južni strani pa pihajo suhi in topli vetrovi.

Pozeba

Pojem pozeba označuje poškodbe na rastlinah, ki jih povzročijo nizke temperature zraka. Nizke temperature zraka ne poškodujejo vseh rastlin in rastlinskih organov enako, saj so poškodbe odvisne od odpornosti posamezne rastline, ki je genetska, deloma pa pridobljena z utrjevanjem.

Za Slovenijo so značilne spomladanske ohladitve, ki jih navadno povzroči vdor hladnega zraka s severa ali vzhoda. Ohladitve advekcijsko-radiacijskega značaja so najbolj nevarne, saj ob vdoru hladnega zraka ponoči, ko se nebo zjasni, sledi še močno radiacijsko ohlajanje. Take vrste ohladitve so za odpirajoče brste sadnega drevja po navadi najbolj usodne, saj temperatura v prizemnih plasteh ozračja še lahko pade več stopinj pod ničlo. Ohladitve je možno pričakovati ves mesec april. Nizke temperature zraka v tem času lahko poškodujejo ali celo povsem uničijo pridelek.

Žled

Žled nastane kot ledena obloga na predmetih ob primrzovanju podhlajenih vodnih kapljic, ko je temperatura vode nižja od ledišča, ali ob primrzovanju nepodhlajenih vodnih kapljic na zelo hladnih predmetih. Pojavlja se pozimi, predvsem ob odjugah pri prehodu toplih front. Žled povzroča največjo škodo na drevju ter na električnih in telefonskih napeljavah. V Sloveniji nastaja žled ob srečanju hladnih severozahodnih zračnih gmot, ki se gibljejo pri tleh, ter toplejših vlažnih zračnih gmot, ki v višinah dotekajo z jugozahoda, zato je značilen predvsem za jugozahodno Slovenijo. Najbolj je razširjen na visokem krasu in njegovem obrobju, bodisi na celinski ali primorski strani. Žled se pojavlja tudi v kotlinah, kjer se zadržuje hladni zrak. V Sloveniji najpogosteje prizadene Brkine, Senožeško hribovje z Vremščico, Zgornjo Pivko, vznožja in pobočja visokega krasa, Snežnik, Javornik, Hrušico, Nanos, Trnovski gozd in Čičarijo.

Požari

Požari v naravi so najpogostejši spomladi, ko ljudje po čiščenju travnikov in njiv požigajo odpadke. Površine takrat še niso ozelenele in so suhe, še posebej, če je bila zima suha in topla. Poleti so požari najpogostejši avgusta. Okoli 33 % požarov se razširi z odprtih kurišč, največkrat jih razpiha veter. Zaradi samovžigov nastane le 3,4 % požarov. Pri 24 % vseh požarov vzrok ni pojasnjen, pri gozdnih požarih pa vzrok ni znan v 55 % vseh primerov. Najnevarnejši so vršni požari, ki prizadenejo drevesa od tal do vrha krošnje. Poleg izgube lesne mase so okrnjene ali v celoti izgubljene ekološke, socialne in gospodarske funkcije gozda. Sestojke, ki jih je poškodoval vršni požar, je treba posekati in obnoviti. Na požarišču se obnavlja predvsem pionirsko, ekonomsko manjvredno rastje, s požarom opustošena tla pa ogrožajo še druge oblike degradacije. V Sloveniji so požarno najbolj ogroženi gozdovi v submediteranskem delu države. Število požarov je največje februarja, marca, julija in avgusta. Največ požarov je na sežanskem gozdnogospodarskem območju, ki zajema Kras, obalni in priobalni del ter slovensko Istro. Gozdarska stroka lahko z gojenjem gozdov, ki so manj občutljivi za gozdne požare, zmanjša njihovo požarno ogroženost (predvsem z zagotavljanjem večjega deleža listavcev v gozdovih). Sonaravno preoblikovanje gozdov v smislu uvajanja za ogenj manj občutljivih gozdnih sestojev se postopno izvaja, vendar poteka zelo počasi.

4 PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH IN NJIHOVI PRESOJI

4.1 Opredelitev ugotovljenih škodljivih vplivov posega v naravo na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi

PROGRAM RAVNANJA Z ODPADKI

Ukrepi, povezani s komunalnimi odpadki

Količine odpadkov in odlaganje odpadkov

Načeloma vsi ukrepi za doseganje ciljev Programa za ravnanje z odpadki pripomorejo k preprečevanju negativnih vplivov na območja z naravovarstvenim statusom. Zaradi izvedbe ukrepov bo namreč izboljšán nadzor nad ravnanjem z odpadki in posledično manjši obseg smetenja in nezakonitega odmetavanja odpadkov, ki v obstoječem stanju povzročá degradacijo habitatov zaradi zasedbe prostora in onesnaženja. S Programom je predvideno, da se pri ravnanju z odpadki delež predelanih in recikliranih odpadkov večá, zmanjšuje pa se delež odloženih odpadkov. Večinoma so zaradi aktivnosti zbiranja in prevoza odpadkov obremenjena urbana območja in prometnice, ki so večinoma izven varovanih območij. Zato zaradi aktivnosti zbiranja in prevoza odpadkov vpliva ne bo oz. bo ta vpliv enak kot v obstoječem stanju. Zaradi predvidenega zmanjševanja količine odloženih odpadkov je pričakovati posreden pozitiven vpliv na varovana območja (ocena A).

Novih odlagališč za industrijske odpadke v Programu ni predvidenih. Vpliva na območja z naravovarstvenim statusom ne bo.

V tabeli v nadaljevanju je prikazano število odlagališč v fazi odlaganja, zaprtih odlagališč ter odlagališč, ki so v postopku zapiranja, ki se nahajajo v oddaljenosti do 500 m od območij Natura 2000 in zavarovanih območij (upoštevano fizično območje odlagališča).

Tabela 5: Območja odlagališč (komunalna in industrijska) v oddaljenosti do 500 m od varovanih območij

Območja z naravovarstvenim statusom*	KOMUNALNA ODLAGALIŠČA			INDUSTRIJSKA ODLAGALIŠČA			SKUPAJ
	zaprta	v postopku zapiranja	v fazi odlaganja	zaprta	v postopku zapiranja	v fazi odlaganja	
NATURA 2000							
POO (fizično prekrivanje območjem) z	3	0	2	0	0	1	6
POO (500 m od meje območja)	14	0	6	5	0	1	26
POV (fizično prekrivanje območjem) z	1	0	0	1	0	0	2
POV (500 m od meje območja)	8	1	3	3	0	1	16
ZAVAROVANA OBMOČJA							
ZO (fizično prekrivanje območjem) z	3	0	0	2	0	0	5
ZO (500 m od meje območja)	7	0	3	5	0	0	15

Odlagališča, ki so locirana na ali v bližini območij z naravovarstvenim statusom, načeloma naj ne bi imela bistvenega vpliva na lastnosti in procese zaradi katerih so ta dobila status, saj imajo pridobljene

odločbe o zaprtju oz. okoljevarstvena dovoljenja za odlaganje in obratujejo v skladu z zakonodajo. Možni vplivi so:

- Na odlagališčih, ki obratujejo, se izvaja redni obratovalni monitoring. Ta odlagališča imajo lahko v obstoječem stanju predvsem neposreden vpliv, zaradi povečanja obremenitve okolja s hrupom (predvsem na ptice - POV območja), in posreden, zaradi izcednih vod (predvsem POO območja s kvalifikacijskimi vrstami, vezanimi na vodno okolje).
- Na zaprtih odlagališčih se izvaja monitoring, s katerim se dokazuje ustreznost sanacije. Ta odlagališča so bila v obratovanju še pred razglasitvijo Natura 2000 območij, zato ob ustreznem vzdrževanju in nadzoru teh območij, vpliva na celovitost in funkcionalnost teh Natura območij ni pričakovati.

Na vplivnem območju obstoječih odlagališč se monitoring podzemnih in površinskih voda izvaja skladno z obratovalnim dovoljenjem, zato bistvenih vplivov ne pričakujemo (ocena B).

Glede na Pravilnik o presoji sprejemljivosti planov in posegov v naravo na varovana območja ima komunalno odlagališče odpadkov lahko daljinski vpliv (500 m) na rjavega medveda. Rjavi medved je v Sloveniji kot kvalifikacijska vrsta opredeljen za osem Natura območij. Po pregledu lokacij odlagališč se je izkazalo, da se komunalna odlagališča odpadkov pojavljajo v oddaljenosti manj kot 500 m od območij pojavljanja medveda na treh območjih Natura 2000, vendar imajo vsa tri odlagališča status zaprtega odlagališča. Ker so vsa komunalna odlagališča, ki se pojavljajo na območjih, pomembnih za življenje medveda, že zaprta, negativnih vplivov na to kvalifikacijsko vrsto ne pričakujemo.

Naprave za snovno predelavo odpadkov

Glede na podatke ARSO (na podlagi izdanih okoljevarstvenih dovoljenj) zmogljivosti naprav za mehansko biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov pred njihovim odlaganjem zadoščajo za potrebe Slovenije za celotno obdobje tega programa. Vpliva ne bo (ocena A).

Naprave za energetska predelavo odpadkov

Posredno lahko obratovanje infrastrukture za energetska predelavo komunalnih odpadkov vpliva na varovana območja zaradi emisij žvepovega dioksida in dušikovih oksidov, ki povzročajo nastanek kislega dežja, zaradi česar so opazni negativni daljinski vplivi na kopenske kot tudi vodne ekosisteme (poškodbe dihal vodnih organizmov, poškodbe gozdov...), na primer vpliv na kvalifikacijske gozdne habitatne tipe. V primeru umeščanja novih objektov za energetska predelavo komunalnih odpadkov na varovana območja so možni bistveni negativni vplivi na doseganje okoljskega cilja, zaradi česar je potrebno upoštevanje omilitvenih ukrepov (ocena C).

Ukrepi, povezani z gradbenimi odpadki

Lokacije za trajno odlaganje zemeljskih izkopov imajo lahko bistven vpliv na varovana območja, zato se jih praviloma v ta območja ne umešča. S Programom je predvideno, da se viške zemeljskega izkopa uporabi ali predela, če to ni možno, pa prednostno odlaga zunaj varovanih območij. Negativnega vpliva ne pričakujemo (ocena A).

S predelavo gradbenih odpadkov in njihovo ponovno uporabo se zmanjšuje potreba po izkoriščanju naravnih virov. Posledično se s tem zmanjšuje grobe posege v naravni prostor z odpiranjem novih območij za izkoriščanje mineralnih surovin. Vpliv na varovana območja je pozitiven (ocena A).

Ukrepi, povezani z rudarskimi odpadki

Naprave za obdelavo rudarskih odpadkov, ki so pogosto umeščene na izkoriščenih rudarskih območjih, predstavljajo večje tveganje za onesnaženje tal, emisij prašnih delcev in hrupa v naravno okolje in s tem vpliv na bližnja varovana območja. S Programom je predviden popis naprav, v katerih nastajajo odpadki iz rudarjenja in uskladitev dovoljenj z zakonodajnimi zahtevami. Vplivov na varovana območja zato ne pričakujemo (ocena A).

Ukrepi, povezani z nevarnimi odpadki

S Programom je predvideno ozaveščanje prebivalstva o tveganju za zdravje, ki ga lahko imajo nevarni odpadki ter ureditev evidenc in finančnih mehanizmov za ravnanje z nevarnimi odpadki. Ob upoštevanju zakonodajnih zahtev glede ravnanja z nevarnimi odpadki negativnih vplivov na varovana območja ne pričakujemo (ocena A).

Ukrepi, povezani z biološko obdelavo odpadkov

Ukrepi, povezani z biološko obdelavo odpadkov (mehanska obdelava, kompostarne, bioplinarne) ki so predvideni v okviru Programa (uskladitev predpisov RS s predpisi EU) ne bodo vplivali na varovana območja (ocena A).

Ukrepi, povezani z uveljavitvijo načela razširjene odgovornosti proizvajalca

Ukrepi, povezani z uveljavitvijo načela razširjene odgovornosti proizvajalca ne bodo imeli vplivov na varovana območja (ocena A).

Ukrepi, povezani s sanacijo tal

V primeru, da se območja, ki so bila v preteklosti onesnažena zaradi odstranjevanja odpadkov, pojavljajo na varovanih območjih, obstaja možnost negativnih vplivov na lastnosti in procese, zaradi katerih je bil tem območjem dodeljen status. Glede na obsežnost odloženih odpadkov je možen tako neposreden vpliv, ki se lahko kaže kot uničenje habitata, kot posreden vpliv, zaradi daljinskega onesnaženja v primeru izcednih vod. Na celovitost in funkcionalnost Natura 2000 območij bistvenega vpliva ne bo, saj so bila Natura območja razglašena po letu 2004, kljub temu, da so takrat že obstajali podatki o starih bremenih v okolju. Z identifikacijo teh območij in izdelavo načrtov sanacije ter njene izvedbe bo vpliv pozitiven, še posebej zato, ker so v Programu kot prednostna območja za sanacijo predvidena tudi varovana območja (ocena A).

Program obsega tudi ukrep sanacije zaprtih rudniških prostorov na območju Mežiške doline. V Mežiški dolini je opredeljeno Natura 2000 območje Žerjav – Dolina smrti (SI3000030). Natura območje Žerjav obsega erodirana, s težkimi kovinami bogata tla pobočij nekdanjega rudnika svinca in cinka, kjer so rastišča redkih in ogroženih rastlinskih vrst, predvsem mahov in lišajev. Razvita je plitva prst, tla so močno skeletna, rastišča pa suha. V takih razmerah so se razvila travišča na s težkimi kovinami bogatih tleh, kar je na območju Slovenije fenomen. Načrt sanacije zaprtih rudniških prostorov še ni izdelan. Na podlagi ugotovitev poročila Geološkega zavoda Slovenije (november 2021) naj bi se sanacija izvajala izven Natura območja. Ne glede na to, mora biti Načrt sanacije usklajen z Zavodom za varstvo narave.

Smetenje in nezakonito odmetavanje odpadkov ima negativen vpliv na lastnosti in procese varovanih območij zaradi potencialnega onesnaženja vodnega okolja in nanj vezanih vrst in habitatnih tipov, zasedbe zemljišča ter vizualnega izgleda. Z izdelavo boljših katastrov in načrtov sanacije ter njene izvedbe bo vpliv na varovana območja pozitiven, še posebej zato, ker so v Programu kot prednostna območja za sanacijo predvidena tudi varovana območja (ocena A).

Sklepna ocena

Načeloma vsi ukrepi za doseganje ciljev Programa za ravnanje z odpadki pripomorejo k preprečevanju negativnih vplivov na varovana območja. Zaradi izvedbe ukrepov bo namreč izboljšán nadzor nad ravnanjem z odpadki, kar pomeni manjši obseg smetenja in nezakonitega odmetavanja odpadkov, ki v obstoječem stanju povzročá degradacijo habitatov zaradi zasedbe prostora in onesnaženja. Prav tako je predvideno, da se pri ravnanju z odpadki delež predelanih in recikliranih odpadkov večá, zmanjšuje pa se delež odloženih odpadkov. Zaradi predvidenega zmanjševanja količine odloženih odpadkov je pričakovati posreden pozitiven vpliv na varovana območja. Pomemben posreden pozitiven učinek predstavljájo tudi ukrepi za povečanje predelave gradbenih odpadkov in njihove ponovne uporabe, saj se bo potreba po naravnih virih zmanjšála, zmanjšáli pa se bodo tudi posegi v prostor z odpiranjem novih območij za izkoriščanje mineralnih surovin oz. bo omogočeno zapiranje obstoječih. Če je to na varovanih območjih, je vpliv pozitiven.

Kljub vsemu se na podlagi presoje izkazuje, da je nekatere ukrepe Programa potrebno dopolniti ali konkretizirati (ocena C).

PROGRAM PREPREČEVANJA NASTAJANJA ODPADKOV

Vpliv na območja z naravovarstvenim statusom bodo imeli vsi ukrepi v okviru Programa preprečevanja odpadkov:

- ukrepi preprečevanja nastajanja odpadkov v gospodinjstvih,
- ukrepi preprečevanja odpadkov v gospodinjstvih - plastične vrečke,
- ukrepi preprečevanja odpadne hrane,
- ukrepi ponovne uporabe EE-opreme in preprečevanja odpadne EE-opreme
- ukrepi preprečevanja nekaterih odpadkov iz plastike iz proizvodov za enkratno uporabo in ukrepi preprečevanja smetenja,
- ukrepi preprečevanja kosovnih odpadkov,
- ukrepi preprečevanja tekstilnih odpadkov in odpadnih oblačil in
- ukrepi preprečevanja nastajanja odpadkov v javnem sektorju.

V primeru uspešnega izvajanja ukrepov preprečevanja odpadkov ne bo potrebne po gradnji novih naprav za predelavo in odlaganje odpadkov, prav tako bodo manjše obremenitve okolja zaradi same dejavnosti predelave in odlaganja. Vplivi na okolje in s tem na varovana območja bodo pozitivni (ocena A).

Tabela 6: Seznam območij Natura 2000, ki so v oddaljenosti do 500 m od območij odlagališč

Območje	Koda	komunalno odlagališče - odlaganje	komunalno odlagališče - v zapiranju	komunalno odlagališče - zaprto	industrijsko odlagališče - odlaganje	industrijsko odlagališče - v zapiranju	industrijsko odlagališče - zaprto	Prisotnost na vodno okolje vezanih kvalifikacijskih vrst ter vodnih in obvodnih HT v oddaljenosti 500 m od odlagališč	Prisotnost območja pojavljanja medveda
POV Mura	SI5000010							velika bela čaplja, črna štoklja, velika čaplja, veliki žagar, belorepec, mali martinec, vodomec, mali deževnik, breguljka, bičja trstnica rakar, čapljica, trstni cvrčalec, mala turalica, mokož, bela štoklja, čebelar	
POV Drava	SI5000011							velika bela čaplja, belorepec, črni škarnik, črna štoklja, sivi galeb, rumenonogi galeb, rečni galeb mlakarica, konopnica, liska, mali martinec, vodomec, sivka, zvonec čopasta črnica, mali deževnik, rdečegri slapnik, čapljica, mali žagar veliki žagar, togotnik, močvirski martinec, severni kovaček	
POV Kozjansko	SI5000033							-	
POV Snežnik - Pivka	SI5000002							črna štoklja	
POV Črete	SI5000027							velika bela čaplja, belorepec, črni škarnik, črni galeb, priba	
POV Kočevsko	SI5000013							-	
POV Dobrava - Jovsi	SI5000032							bičja trstnica, črna štoklja	
POV Ljubljansko barje	SI5000014							bičja trstnica, rjava čaplja, kvakač rakar, velika bela čaplja	
POV Posavsko hribovje	SI5000026							-	
POV Vipavski rob	SI5000021							-	
POV Juljci	SI5000019							-	
POV Kras	SI5000023							-	
POO Volčeke	SI3000213							navadni škržek	
POO Žerjav - Dolina smrti	SI3000030							-	
POO Vejar	SI3000056							košični škratec, ozki vrtenec,	

POO Slovenska Istra	SI3000212							veliki pupek, hribski urh, laška žaba, močvirska sklednica
POO Sora Škofja Loka - jez Goričane	SI3000155							potočni piškurji, sulec, zvezdogled, blistavec, pohra, zlata nežica, kapelj, velika nežica, alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov, Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka)
POO Savinja Celje - Zidani Most	SI3000376							platnica, zvezdogled, beloplavuti globoček, velika nežica, navadna nežica, kapelj
POO Pragersko - marsiljka	SI3000089							štiriperesna marzilka
POO Soča z Volarjo	SI3000254							primorski koščak, grba, kapelj, blistavec, soška postrv, vidra, alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija z vrbami in nemškimi strojcem vzdolž njihovih bregov
POO Zgornja Drava s pritoki	SI3000172							kačji potočnik, bober, čep, močvirski krešič
POO Mura	SI3000215							kačji potočnik, drobni svitek, močvirska sklednica, navadni koščak, beloplavuti globoček, smrkež, upiravec, Keslerjev globoček, sabljarka, velika senčica, zvezdogled, bolen, veliki pupek, nižinski urh, hribski urh, panonski pupek, bober, vidra, močvirski krešič, rogač, škrlatni kukuj, ovratniški plavač, nižinske in montanske do alpske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem obrežna vrbovja
POO Dobrava - Jovsi	SI3000268							ozki vrtenec, navadni škržek, močvirska sklednica, činklja
POO Krka s pritoki	SI3000338							veliki studenčar, ozki vrtenec, potočni piškurji, močvirska sklednica, navadni koščak, činklja, rogač, puščavnik, črtasti medvedek, navadni netopir

POO Kočevsko	SI3000263							ozki vrtenec, navadni koščak, veliki pupek, hribski urh, močeril, rogač drobnovratnik, močvirski krešič	
POO Ljubljansko barje	SI3000271							ozki vrtenec, navadni škržek, drobni svitek, potočni piškurji, močvirska sklednica, navadni koščak, sulec, platnica, pohra, kapelj, navadna nežica, blistavec, činklja, veliki pupek, hribski urh, vidra vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranuncion fluitantis</i> in <i>Callitricho-Batrachion</i> , nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem, Travniki s prevladujočo stožko (<i>Molinia</i> spp.) na karbonatnih, šotnih ali glineno-muljastih tleh (<i>Molinion caeruleae</i>)	
POO Julijske Alpe	SI3000253							soška postrv, kapelj, rogač, veliki pupek, hribski urh, močvirski meček alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija z vrbami in nemškim strojevcem vzdolž njihovih bregov Obrežna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka)	
POO Javorniki - Snežnik	SI3000231							veliki pupek močeril	
POO Dolina Vipave	SI3000226							veliki studenčar, košični škratec, navadni škržek, ozki vrtenec, močvirska sklednica, veliki pupek, vidra, primorski koščak, močvirski krešič, rogač, hribski urh, laška žaba	
POO Goričko	SI3000221							veliki pupek, hribski urh, rogač, veliki studenčar	

Legenda:

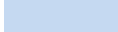

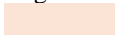

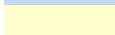
- območje odlagališča je v oddaljenosti 500 m ali manj od varovanega območja, fizično pa vanj ne posega
- območje odlagališča fizično posega v varovano območje
- v oddaljenosti do 500 m so na varovanem območju prisotna območja pojavljanja na vodo vezanih kvalifikacijskih vrst in/ali habitatnih tipov
- v oddaljenosti do 500 m od komunalnih odlagališč so na varovanem območju prisotna območja pojavljanja medveda

Tabela 7: Seznam zavarovanih območij, ki so v oddaljenosti do 500 m od območij odlagališč

Območje	ID	komunalno odlagališče - odlaganje	komunalno odlagališče - v zapiranju	komunalno odlagališče - zaprto	industrijsko odlagališče - odlaganje	industrijsko odlagališče - v zapiranju	industrijsko odlagališče - zaprto	Prisotnost ključnih vrst/HT, vezanih na vodno okolje v oddaljenosti 500 m od odlagališč	Prisotnost območja pojavljanja medveda
Krajinski park ljutomerski ribniki in Jeruzalemske gorice	857								
Notranjski regijski park	1815								
NS Glinokopna jezera pri Pragerskem, ribniki	314								
Krajinski park Kamenščak - Hrastovec	656								
KP Spominski park Udin boršt	3891								
NS Ljubljana	4063							ozki vrtenec, navadni škržek, drobni svitek, potočni piškurji, močvirska sklednica, navadni koščak, sulec, platnica, pohra, kapelj, navadna nežica, blistavec, činklja, vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculion fluitantis</i> in <i>Callitricho-Batrachion</i> , nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem	
Krajinski park Ljubljansko barje	4067							ozki vrtenec, navadni škržek, drobni svitek, potočni piškurji, močvirska sklednica, navadni koščak, sulec, platnica, pohra, kapelj, navadna nežica, blistavec, činklja, vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculion fluitantis</i> in <i>Callitricho-Batrachion</i> , nižinske in montanske	

								do alpske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem	
NS Soča (reka)	196							primorski koščak, grba, kapelj, blistavec, soška postrv, alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija z vrbami in nemškimi strojencem vzdolž njihovih bregov	
RP Kozjanski park	1413							ozki vrtenec, močvirska sklednica	
Naravni spomenik Tolminka - soteska, reka, korita	201							soška postrv, alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov	
NS Jugovzhodna ježa bovške terase	160							soška postrv, kapelj, alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo vzdolž njihovih bregov	
Krajinski park Goričko	3913							veliki pupek, hribski urh, rogač, veliki studenčar	
Krajinski park Drava	655							togotnik, močvirski martinec	
Grič Stena v dolini reke Dragonje	223							Vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzoneretalia villosae</i>)	

Legenda:

- območje odlagališča je v oddaljenosti 500 m ali manj od varovanega območja, fizično pa vanj ne posega
- območje odlagališča fizično posega v varovano območje
- v oddaljenosti do 500 m so na varovanem območju prisotna območja pojavljanja na vodo vezanih ključnih vrst in/ali habitatnih tipov
- v oddaljenosti do 500 m od komunalnih odlagališč so na varovanem območju prisotna območja pojavljanja medveda

Zaprta odlagališča in odlagališča v fazi odlaganja, ki so locirana na ali v bližini varovanih območij načeloma naj ne bi imela bistvenega vpliva na njihove lastnosti, saj imajo pridobljene odločbe o zaprtju oz. okoljevarstvena dovoljenja za odlaganje in obratujejo v skladu z zakonodajo. Možni vplivi so:

- Na odlagališčih v fazi odlaganja se izvaja redni obratovalni monitoring. Ta odlagališča imajo lahko v obstoječem stanju predvsem neposreden vpliv zaradi povečanja obremenitve okolja s hrupom (predvsem na ptice - POV območja) in posreden zaradi izcednih vod (predvsem POO območja s kvalifikacijskimi vrstami, vezanimi na vodno okolje).
- Na zaprtih odlagališčih se izvaja monitoring s katerim se dokazuje ustreznost sanacije. Ta odlagališča so bila v obratovanju še pred razglasitvijo Natura 2000 območij, zato ob ustreznem vzdrževanju in nadzoru teh območij, vpliva na celovitost in funkcionalnost teh območij ni pričakovati.

Glede na Pravilnik o presoji sprejemljivosti planov in posegov v naravo na varovana območja ima komunalno odlagališče odpadkov lahko daljinski vpliv (500 m) na rjavega medveda. Rjavi medved je v Sloveniji kot klasifikacijska vrsta opredeljen za osem Natura območij. Po pregledu lokacij odlagališč se je izkazalo, da se komunalna odlagališča odpadkov pojavljajo v oddaljenosti manj kot 500 m od območij pojavljanja medveda na treh območjih Natura 2000, vendar imajo vsa tri odlagališča status zaprtega odlagališča. Ker so vsa komunalna odlagališča, ki se pojavljajo na območjih, pomembnih za življenje medveda, že zaprta, negativnih vplivov nanj ne pričakujemo.

4.1.1 Program preprečevanja nastajanja odpadkov

Vpliv na območja z naravovarstvenim statusom bodo imeli vsi ukrepi v okviru Programa preprečevanja odpadkov:

- ukrepi preprečevanja nastajanja odpadkov v gospodinjstvih,
- ukrepi preprečevanja odpadkov v gospodinjstvih - plastične vrečke,
- ukrepi preprečevanja odpadne hrane,
- ukrepi ponovne uporabe EE-opreme in preprečevanja odpadne EE-opreme
- ukrepi preprečevanja nekaterih odpadkov iz plastike iz proizvodov za enkratno uporabo in ukrepi preprečevanja smetenja,
- ukrepi preprečevanja kosovnih odpadkov,
- ukrepi preprečevanja tekstilnih odpadkov in odpadnih oblačil in
- ukrepi preprečevanja nastajanja odpadkov v javnem sektorju.

V primeru uspešnega izvajanja ukrepov preprečevanja odpadkov ne bo potrebe po gradnji novih naprav za predelavo in odlaganje odpadkov, prav tako bodo manjše obremenitve okolja zaradi same dejavnosti predelave in odlaganja. Vplivi na okolje in s tem na območja z naravovarstvenim statusom bodo pozitivni (ocena A).

4.1.2 Presoja na varstvene cilje varovanih območij

Tabela 8: Presoja na varstvene cilje varovanih območij.

Varstveni cilji	Presoja vplivov
<u>Ohranjati ali izboljšati stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov</u> (stanje je razvidno v Poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (92/43/EGS)	Zaradi izvajanja Programa pričakujemo pozitivne vplive na doseganje varstvenih ciljev varovanih območij. Na podlagi presoje v Dodatku se izkazuje, da je nekatere ukrepe Programa potrebno dopolniti ali konkretizirati, s čimer bo doseganje varstvenih ciljev varovanih območij uspešnejše. V Dodatku so zato predlagani omilitveni ukrepi. V skladu s predpisano metodologijo Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja je zato vpliv Programa ocenjen z oceno C – nebitven vpliv pod pogoji.
<u>Ohranjati ali izboljšati stanje kvalifikacijskih prosto živečih ptičjih vrst</u> (stanje je razvidno v Poročilu po 12. členu Direktive o ohranjanju prosto živečih ptic (79/409/EGS)	
<u>Ohranjanje zavarovanih območij in upoštevanje predpisanih varstvenih režimov</u>	

4.2 Ugotovitve v primeru preveritve alternativnih rešitev, navedba preverjenih rešitev in razlogi za izbor predlagane rešitve

V Programu ravnanja z odpadki sta za ravnanje s komunalnimi odpadki predvidena dva scenarija razvoja do leta 2035:

- **scenarij I (scenarij najmanjšega obsega priprave za ponovno uporabo in recikliranja komunalnih odpadkov)** prikazuje mejno ravnanje s komunalnimi odpadki, po katerem bi Slovenija še zagotovila doseganje ciljev recikliranja (več komunalnih odpadkov je usmerjenih v sežig) in
- **scenarij II (scenarij izvedljivega obsega priprave za ponovno uporabo in recikliranja komunalnih odpadkov)** je ciljni scenarij za Slovenijo in na podlagi podatkov izhodišnega leta

2019 realno izvedljiv, s poudarkom na potencialu možnega recikliranja komunalnih odpadkov in določeno maksimalno količino sežiganja komunalnih odpadkov.

Delež odloženih komunalnih odpadkov se bo po obeh scenarijih zmanjševal, po scenariju II, ki je skladen s cilji krožnega gospodarstva, bodo odložene količine, zaradi uspešnejšega recikliranja, manjše. Oba scenarija sta skladna s ciljema ohranjanja varovanih območij, s tem da je v primeru udejanjenja scenarija II pričakovati večje uspehe pri doseganju okoljskih ciljev. Zaradi predvidenega večjega zmanjševanja količine odloženih odpadkov v okviru scenarija II, ocenjujemo, da bo imel scenarij II nekoliko večji posredni pozitiven vpliv na varovana območja. Scenarija ocenjujemo kot delno skladna s cilji varovanih območij, saj obstaja možnost umeščanja objektov za energetske predelavo komunalnih odpadkov na varovana območja.

4.3 Razlaga o možnosti omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa

Načeloma vsi ukrepi za doseganje ciljev *Programa za ravnanje z odpadki* pripomorejo k preprečevanju negativnih vplivov na varovana območja: Zaradi izvedbe ukrepov bo namreč izboljššan nadzor nad ravnanjem z odpadki in posledično manjši obseg smetenja in nezakonitega odmetavanja odpadkov, ki v obstoječem stanju povzročata degradacijo habitatov zaradi zasedbe prostora in onesnaženja. Prav tako je predvideno, da se pri ravnanju z odpadki delež predelanih in recikliranih odpadkov večja, zmanjšuje pa se delež odloženih odpadkov. Zaradi predvidenega zmanjševanja količine odloženih odpadkov je pričakovati posreden pozitiven vpliv na varovana območja. Pomemben pozitiven učinek predstavljajo tudi ukrepi za povečanje predelave gradbenih odpadkov in njihove ponovne uporabe, zato bo zmanjšana potreba po naravnih virih. Posledično se bodo lahko zmanjšali posegi v odprt prostor z namenom izkoriščanja mineralnih surovin, kar bo zmanjšalo tudi pritiske na varovana območja.

Kljub vsemu se na podlagi presoje izkazuje, da je treba nekatere ukrepe Programa dopolniti ali konkretizirati:

Ukrepi za doseganje 1. in 2. posebnega cilja Programa ravnanja z odpadki:

- V kolikor se izkaže potreba po dodatnem umeščanju naprav za energetske predelavo odpadkov v prostor, je za te naprave potrebna presoja vplivov na okolje na projektni ravni. Objekte naj se prednostno umešča izven varovanih območij.

Ukrepi za doseganje 1. in 4. posebnega cilja Programa:

- Sanacijski načrt za odpravo škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi na območju zaprtih rudniških prostorov na območju Mežiške doline mora biti usklajen z Zavodom Republike Slovenije za varstvo narave.

Omilitveni ukrepi za *Program preprečevanja odpadkov* niso potrebni.

4.4 Določitev časovnega okvirja izvedbe omilitvenih ukrepov, navedba nosilcev njihove izvedbe in način spremljanja uspešnosti izvedenih omilitvenih ukrepov

V poročilu so opredeljeni omilitveni ukrepi za dopolnitev ukrepov Programa. Presojan je Program, zato tabela, opredeljena s Pravilnikom (izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in verjetnost uspešnosti ukrepa...), ni relevantna. Za vse ukrepe velja upoštevanje spodaj navedenega.

Za upoštevanje omilitvenih ukrepov **je odgovoren pripravljalec Programa**, ki na podlagi usmeritev dopolni ukrepe programa.

4.5 Navedba morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vpliva na bodoče stanje območja

V letu 2016 je bil sprejet Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015–2020 (s sklepom Vlade RS št. 35600-5/2020/4, 7. 1. 2021, je bila podaljšana uporaba varstvenih ciljev in ukrepov do sprejema novega programa upravljanja v letu 2022), ki podaja obvezna izhodišča za upravljanje z območji Natura 2000. Prav tako je bila dopolnjena in spremenjena Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). Po zadnji spremembi omrežja Natura 2000 v Sloveniji leta 2016 se razvojna stopnja določanja omrežja zaključuje. Določena so vsa kopna območja, pomembna za ohranitev oz. doseganje ugodnega stanja ptic po direktivi o pticah. Prav tako so v omrežje v zadostni meri vključeni vsi habitatni tipi in večina vrst po direktivi o habitatih (Petkovšek, 2016). Nadaljnje dopolnitve omrežja Natura 2000 najverjetneje ne bodo prinesle večjih sprememb mej območij Natura 2000, v prihodnosti bo poudarek predvsem na njihovem upravljanju.

Od ostalih pobud za ohranjanje narave, ki bi lahko vplivale na bodoče stanje območja, so tako le še predlagana zavarovana območja. Glede na Resolucijo o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20) bodo nova zavarovana območja prednostno ustanovljena na naravovarstveno najbolj občutljivih območjih, ki potrebujejo režime in upravljanje. Na tej podlagi in z upoštevanjem predlogov lokalnih skupnosti bodo širša zavarovana območja prednostno ustanovljena na naslednjih naravovarstveno pomembnih območjih: Kočevsko, Planinsko polje, Pohorje (Ministrstvo za okolje in prostor je januarja 2022 v javno obravnavo podalo predlog Uredbe o regijskem parku Pohorje; vir: Spletišče javne uprave – novice, januar 2022), Dragonja in Mura, s čimer se bo površina zavarovanih območij v Sloveniji povečala za najmanj 2%. Avtorji poročila ne razpolagamo s celovitim grafičnim predlogom teh območij za Republiko Slovenijo, zato območij nismo prikazali na karti. Ker gre pri predlaganih zavarovanih območjih za območja, ki še nimajo statusa zavarovanih območij, vplivov nanje v nadaljevanju poročila nismo presojali.

5 NAVEDBA O VIRIH PODATKOV OZIROMA NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ

5.1 Literatura in drugi viri

- Agencija Republike Slovenije za okolje, Atlas okolja, januar 2022. Internetna stran: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/>
- ARSO, 2019. Naravne vrednote v številkah. http://www.arso.gov.si/narava/naravne%20vrednote/v%20%20c5%a1tevilkah/nar_vred_stev.pdf (avgust 2020)
- ARSO, 2020. Zavarovana območja. <http://www.arso.gov.si/narava/zavarovana%20obmo%C4%8Dja/> (avgust 2020)
- DRSV, 2020. Vodni kataster. Opozorilna karta poplav. Veljavnost podatkov 16. 12. 2020 in 12. 11. 2020. URL: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=119>
- DRSV, 2021. Vodni kataster. Integralna karta razredov poplavne nevarnosti (IKRPN). Veljavnost podatkov 17. 11. 2021. URL: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=119>
- Geološki zavod Slovenije, november 2021. Spremljanje zaprtih objektov za ravnanje z odpadki iz rudarskih in drugih dejavnosti izkoriščanja mineralnih surovin (2020–2021).
- Geoportal ARSO, 2020. <https://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page>
- MKGP, 2021. Grafični podatki dejanske rabe za celo Slovenijo; stanje na dan 31. 12. 2021. URL: <https://rkg.gov.si/vstop/>
- MOP, 2020. Naravne vrednote. <https://www.gov.si teme/naravne-vrednote/> (avgust 2020)
- Orožen Adamič M. 2005. Geografija in naravne nesreče. Geografski obzornik 52: 4–12
- Petkovšek, 2017. Slovensko omrežje Natura 2000 v številkah. Varstvo narave, 30 (2017) 99-126
- Poročilo o izvajanju programa ukrepov upravljanja voda za obdobje 2011 – 2015, MKO, 2014
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (MOP, april 2015, dop. maj 2015 in marec 2016)
- Spletišče javne uprave – novice, Predlog Uredbe o regijskem parku Pohorje, <https://www.gov.si/novice/2022-01-11-javna-predstavitev-regijskega-parka-pohorje/>, januar 2022
- Veenvliet, J. (2012). Analiza doseganja ciljev Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji. Končno poročilo. Nova vas: Zavod Symbiosis. Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor.
- ZGS, 2020. Grafični prikaz gozdnih rezervatov URL: http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/gozdni_rezervati/index.html
- ZGS, 2020. Grafični prikaz varovalnih gozdov URL: http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/varovalni_gozdovi/index.html
- ZRSVN, 2020. Poročanje po 17. členu Direktive o habitatih. Povzetek poročila za obdobje 2013 – 2018. <https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-17-clenu-direktive-o-habitatih/> (avgust 2020)
- ZRSVN, 2020b. Poročilo o stanju ohranjenosti ptic po 12. členu Direktive o pticah za poročevalsko obdobje 2013 -2018, Ministrstvo za okolje in prostor, Zavod RS za varstvo narave, 2020.

5.2 Zakonodaja

- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02, 42/10)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13, 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Uradni list RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16, 47/18)
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presajo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, Odločba US 13.03.2008, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14, 64/16, 62/19)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19)
- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS, št. 30/96)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali (Uradni list RS, št. 72/98)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS, št. 55/99)
- Zakon o ratifikaciji sporazuma o varstvu netopirjev v Evropi (Uradni list RS, št. 102/03)
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04 – ZVO-1, 20/06-ZVO-1A, 39/06-ZVO-1-UPB1, 70/08-ZVO-1B, 108/09 – ZVO - 1C, 48/12 – ZVO-1D, 57/12 – ZVO-1E, 92/13 – ZVO – 1F, 56/15 – ZVO-1G, 102/15 –ZVO-1H, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE in 158/20)

5.3 Uporabljene metode

Podatki uporabljeni v poročilu so bili pridobljeni na podlagi javno dostopne literature na spletnih straneh ter grafičnih podatkov ZRSVN.

Posledice učinkov izvedbe Programa ravnanja z odpadki in Programa preprečevanja odpadkov na varovana območja smo ocenjevali v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11):

A – ni vpliva / pozitiven vpliv

B – nebistven vpliv

C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)

D – bistven vpliv

E – uničujoč vpliv

Velikostni razred **A, B, C** »VPLIVI PROGRAMA NISO ŠKODLJIVI«.

Velikostni razred **D, E** »VPLIVI PROGRAMA SO POMEMBNI IN ŠKODLJIVI«.

Pri izdelavi presoje so uporabljeni obstoječi, javno dostopni podatki o stanju prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Dodatek je pripravljen brez matrik, v skladu s 25.a členom Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, ki navaja: Za operativne programe in druge plane ali njihove dele, ki niso plani s področja prostorskega načrtovanja in se iz njihovega opisa tudi s sklepanjem ne da ugotoviti vseh načrtovanih posegov, ker v opisih ni konkretnih lokacij posegov oziroma iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov, se pri presoji sprejemljivosti matrika iz Priloge 6 tega pravilnika ne izpolni. Za morebitne aktivnosti v okviru ukrepov ravnanja z odpadki, ki bi lahko imele pomembne vplive na varovana območja narave, bo treba v kasnejših fazah priprave dokumentacije, na ravni podrobnejšega plana ali posega, opraviti celovito presajo sprejemljivosti na varovana območja.

Za izdelavo slik je uporabljen računalniški program ArcGIS 10.8, uporabljene podloge vključujejo 3D teren Slovenije in mejo Slovenije (vir: GURS, 2021), ostali viri so navedeni v tekstu.

6 NAVEDBE O IZDELOVALCIH POROČILA IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH

Avtorji Dodatka za varovana območja:

AQUARIUS d.o.o. Ljubljana
Cesta Andreja Bitenca 68
1000 Ljubljana

Odgovorna nosilca:

mag. Martin Žerdin, univ. dipl. biol.
mag. Lea Pačnik, univ. dipl. biol.

Sodelavci:	Izdelava poglavja:
mag. Martin Žerdin, univ. dipl. biol.	Presoja sprejemljivosti, omilitveni ukrepi
mag. Lea Pačnik, univ. dipl. biol.	Presoja sprejemljivosti, omilitveni ukrepi, obstoječe stanje
dr. Maja Sopotnik, univ. dipl. biol.	Obstoječe stanje, presoja sprejemljivosti
Barbara Jerman, univ. dipl. geog. in prof. zgod.	Obstoječe stanje, kartografija
Tilen Erjavec, mag. inž. gozd.	Obstoječe stanje, kartografija
Kristina Rovšek, mag. inž. kraj. arh.	Obstoječe stanje, kartografija